

Azokban a napokban és
abban az időben igaz sarjait
támasztok Dávidnak, aki
jogot és igazságot teremt
az országban.

Jer 33,15

Új Ember

MAGYARORSZÁG KATOLIKUS HETILAPJA

Mértékadó
Ingyenes melléklet • Kultúra, műsorújság

LXXX. évf. 48. • (3979.)
2024. december 1. • Ára 420 Ft

Egy új élet egy új barátság Jézussal

Forráspont ifjúsági találkozó tanúságtételekkel, koncertekkel, szentségimádással

Fotó: Wágner Csapó József

A Forráspont ifjúsági eseményt 2018 szeptembere óta évente megrendezi a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) Ifjúsági Bizottsága, amelyre idén Krisztus Király ünnepe és a XXXIX. Ifjúsági Világnap vigíliáján, november 23-án került sor a budapesti BOK Csarnokban.

A rendezvény immár hatodik alkalommal valódi lelki feltöltődésre adott lehetőséget, melyre – az előző évekhez hasonlóan – 15–30 év közötti fiatalokat vártak minden egyházmegyéből, de a Felvidékről és Erdélyből is sokan eljöttek. Eddig összesen 33 ezer fiatal, 552 önkéntes és 226 fellépő (tanúságtéve, előadó) vett részt. Az ingyenes találkozóra egyénileg vagy csoportosan lehetett jelentkezni. Ez évben több mint háromezer fő és 80 pap regisztrált, az est lebonyolításában pedig 140 önkéntes segítette.

A program a már megszokott módon épült fel, zenés dicsőítéssel, tanúságtételekkel, szentségimádással, szentmisével. A zenei szolgálatot a Forráspont Band (Vizy Márton vezetésével) és a 4 Akkord Show Kórus (Réti Kati vezetésével) látta el. Az idei mottó: Forráspont – szabadon. Ez mindenkinek mást jelenthet, de a közös pont: csak Jézussal együtt tudunk igazán szabadok lenni. Erről számoltak be a tanúságtéveők is.

(Folytatás az 5. oldalon)

Béke a barbárok között
Urszalné Pécsi Rita
neveléskutató jegyzete
8. oldal

A szerzetesi oktatás értékei
és mai kihívásai
11. oldal

Isten szava minden napra
2025-ben is
12. oldal

„Tu es Petrus” díjat kapott Erdő Péter bíboros, prímás

A Nemzetközi Katolikus Szervezet által adományozott „Tu es Petrus” díját vehette át Erdő Péter bíboros, prímás november 19-én Rómában, amelyet Kurt Koch bíboros, a katolikus szervezet tiszteletbeli elnöke, a Keresztény Egység Előmozdítása Dikasztériumának prefektusa adott át Erdő Péternek a Pápai Magyar Intézet (PMI) kápolnájában.

A rangos elismerés átadásán jelen volt a „Tu es Petrus” Nemzetközi Katolikus Szervezet igazgatósága, melyet Gianluca Barile vezet, valamint a Pápai Magyar Intézet közössége.

A katolikus szervezetet 2005-ben Francesco Marchisano bíboros és Gianluca Barile vatikanista alapította Battipagliában (Salerno), XVI. Benedek megválasztását követően.

(Folytatás a 3. oldalon)

Erőforrásunk Krisztus, befektetésünk az ember

A szociális munkások katolikus képzéséről

November 12-e a szociális munka napja, a szociális területen dolgozók ünnepe. Ez alkalomból tettünk látogatást pár napja a Veszprémi Erseki Főiskolán (VÉF), hogy Sebestyén József rektorral és Ládonyi Zsuzsanna egyetemi docenssel beszélgesünk többek között a főiskola szociális munka szakjain folyó képzésről.

Létezik ilyen ünnepnap? Igen. Közel harminc éve... 1997 szeptemberében a Nógrád Megyei Közgyűlés fogadta el a javaslatot a szociális munka napjának megünneplésére. Ekkor alapították meg a Salkaházi Sára-díjat is a szociális és gyermekvédelmi ellátás területén dolgozó szakemberek mun-

kájának méltó elismerésére. Hazánkban az első országos rendezvényre 2002-ben került sor. Épp itt az ideje, hogy eszünkbe véssük ezt a dátumot, és legalább ezen a napon ráirányítsuk figyelmünket azokra a szakemberekre, akik az év minden napján támogatják, gondozzák segítségére szoruló embertársainkat.

Mindaddig, amíg személyesen nem leszünk mi is érintettek, nem biztos, hogy ismerünk gyermek- vagy idősothont, vagy olyan bentlakásos intézményt, ahol fogyatékkal élő felnőttekről gondoskodnak. A különböző intézményekben dolgozó szociális munkások is sokszor észrevétlenül maradnak a számunkra.

(Folytatás a 9. oldalon)

Az örömhír hiteles közvetítői

Lektorokat és akolitusokat avattak Vácon

Marton Zsolt váci megyéspüspök november 16-án ünnepi szentmise keretében 15 lektort és 26 akolitusot avatott fel az egyházmegye szolgálatára a nemrég felújított váci Nagyboldogasszony-székesegyházban. A szentmisén koncelebráltak Farkas László akolitusképzésért felelős lelképásztor és az avatottakat elkísérő plébánosok.

Az épület felújítása miatti kényszerűsünet után újra a váci Nagyboldogasszony-székesegyházban kerülhetett sor a Váci Egyházmegye új lektorainak és akolitusainak avatására, akik egy, illetve két éve készültek a szolgálatra. Marton Zsolt püspök szentbeszédében kiemelte, hogy a jelöltek olyan férfiak, akik szilárdan hisznek és bíznak Istenben, és rá merik bízni az életüket Krisztus Egyházára. Arra vállalkoznak, hogy Isten

szolgálattevői legyenek, és közvetítők az örömhírt embertársaiknak oly módon, hogy felolvassák Isten ígését a Szentírásból mint lektorok, azaz felolvasók, vagy oly módon, hogy eucharisztikus lakomában részesítik a szentmisén részt vevőket mint akolitusok. Ezt követően a püspök külön-külön szólította meg a lektor- és akolitusjelölteket.

(Folytatás a 6. oldalon)

Élet Krisztus szolgálatában

CÉLTUDATOSSÁG/REMÉNY

Készüljünk együtt Bódi Mária Magdolna boldoggá avatására!

Bővebb információ a bodimariamagdolna.hu honlapon

A Szentlélek Márián keresztül is végzi megszentelésünket

A Szentatyá november 13-án a Szent Péter téren tartott általános kihallgatás keretében folytatta katekézissorozatát, melynek címe: „A Lélek és a Jegyes. A Szentlélek vezet Isten népét Jézushoz, a mi reménységünkhöz.” Mostani, tizenharmadik katekézisének témája: Egy az élő Isten Lelkével írt levél: Mária és a Szentlélek. A pápa kiemelte, hogy Máriához hasonlóan nekünk is be kell fogadnunk a Lelket és késznek kell lennünk igent mondani arra, amikor az Úr fel akar használni bennünket üdvözítő művében. Az alábbiakban Ferenc pápa teljes katekézisének fordítását adjuk közre.

hoz. Szent Pál meghatározása szerint a keresztény közösség, „Krisztus levele, amelyet mi írtunk, nem tintával, hanem az élő Isten Lelkével, nem is kőtáblára, hanem az élő szív lapjaira” (2Kor 3,3). Mária – mint az első tanítvány és az Egyház előképe – szintén egy az élő Isten Lelkével írt levél. Épp ezért őt „minden ember megismerheti és olvashatja” (2Kor 3,2), még azok is, akik nem tudnak teológiai könyveket olvasni, azok a „kicsinyek” is, akik előtt feltárulnak – Jézus kijelentése szerint – Isten országának a bölcsek előtt elrejtett titkai (vö. Mt 11,25).

Azzal, hogy kimondja igenjét – amikor Mária azt mondja az angyal-

nak: „igen, legyen meg az Úr akarata”, és elfogadja, hogy Jézus anyja legyen –, olyan, mintha Mária azt mondaná Istennek: „Itt vagyok, íróta vagyok: írjon az Író, amit akar, tegye velem a mindenség Ura, amit csak akar”. Abban az időben viaszablákra írtak; ma azt mondanánk, hogy Mária üres lapként kínálja fel magát, amelyre az Úr azt írhat, amit akar. Mária igenje az angyalnak – írja egy ismert exegeta – „minden Isten előtti vallásos magatartás csúcspontját jelenti, mivel a legmagasabb fokon fejezi ki az aktív készséggel párosuló passzív rendelkezésre állást, a legnagyobb teljességet kísérő legmélyebb ürességet”.

Látjuk hát, hogy Isten anyja miként eszköze a Szentléleknek a megszentelés művében. Az Istenről, az Egyháztól és az életszentségről mondott és írt szavak végtelen áradatában (melyeket nagyon kevesen képesek teljes egészében elolvasni és megérteni, ha egyáltalán képes rá valaki) Mária csak két szót sugall, melyet mindenki, a legegyszerűbbek is, bármikor képesek kimondani: „Itt vagyok” és „legyen”. Mária igent mondott az Úrnak, példájával és közbenjárásával pedig arra biztat bennünket, hogy mi is kimondjuk igenünket az Úrnak, valahányszor megbízást kapunk valamire vagy próbatétellel kell megküzdenünk.

Történelmének minden időszakában – de a mostaniban különösen – az Egyház abban a helyzetben van, amelyben a keresztény közösség Jézus mennybemenetelét követően volt. Hirdetnie kell az evangéliumot az összes nemzetnek, de ehhez „felülről jövő erőre” vár. Ne felejtsük el, hogy akkor – ahogy az *Apostolok cselekedeteiben* olvassuk – a tanítványok „Mária, Jézus anyja” köré gyűltek (ApCsel 1,14).

Igaz, más nők is voltak vele az utolsó vacsora termében, de az ő jelenléte más és egyedülálló mindannyiuk között. Közte és a Szentlélek között egyedülálló és örökké tartó kötelék van, ez pedig Krisztusnak a személye, aki „fogantatott Szentlélektől, szüle-

tett Szűz Máriától”, ahogyan a hitvallásban mondjuk. Lukács evangélista szándékosan emeli ki a párhuzamot a Szentléleknek az angyali üdvözléskor Máriára való leereszkedése és a pünkösdkor a tanítványokra való leereszkedése között; Lukács mindkét esetben azonos kifejezéseket használ.

Egyik imájában Assisi Szent Ferenc így üdvözlöi a Szent Szület: „a legfőbb Királynak, a mennyi Atyának leánya és szolgálója, a mi legszentebb Urunknak, Jézus Krisztusnak anyja, a Szentlélek jegyese”. Az Atya leánya, a Fiú anyja, a Szentlélek jegyese! Egyszerűbb szavakkal nem is lehetne szemléltetni Máriának a Szentháromsággal való egyedülálló kapcsolatát.

Ahogy egyetlen képet, ezt a „Szentlélek jegyese” képet sem szabad abszolutizálni, hanem úgy kell fogadni, amennyi igazság van benne, s ez egy nagyon szép igazság. Ő a jegyes, de ezt megelőzően a Szentlélek tanítványa. Jegyes és tanítvány. Tanuljunk Máriától, hogy fogékonyak legyünk a Lélek indításaira, különösen, amikor azt sugallja, hogy „gyorsan menjünk fel”, és menjünk segíteni valakinek, aki rászorul, ahogyan Mária tette, közvetlenül azután, hogy az angyal elhagyta őt (vö. Lk 1,39). Köszönöm!

Fordította: Tózsér Endre SP
Fotó: Vatican Media

Hatalmas szégyen az egész emberiség számára!

A Szentatyá az Ukrajnában folyó háborúról

A Szent Péter téren november 20-án tartott általános kihallgatás végén a Szentatyá bejelentést tett a gyermekek jogairól szóló világtalálkozóról, valamint Carlo Acutis és Pier Giorgio Frassati szentté avatásáról, majd felhívást fogalmazott meg Ukrajna érdekében.

helyüket a párbeszédnek, az összecsapás átadja helyét a találkozásnak.

Tegnapelőtt kaptam egy levelet egy egyetemista fiutól Ukrajnából. Ezt írja: „Atyám, amikor szerdán megemlékezik majd a hazámról, és lehetősége lesz az egész világhoz szólni a szörnyű háború ezredik napján, kérem, ne csak a szenvedéseinkről beszéljen, hanem tegyen tanúságot a hitünkön is: ha tökéletlen is, értéke nem csökken, fájdalmas ecsetvonásokkal festi meg a feltámadt Krisztus képét. Ezekben a napokban túl sok haláleset történt az életben. Olyan városban élni, ahol egy rakéta civilek tucatjait öli és sebesíti meg, megannyi könnyesepp tanújának lenni nehéz. Szerettem volna elmenekülni, szerettem volna újra édesanyja

által átölelt gyermek lenni, szerettem volna őszintén csendben és szeretetben lenni, de hálát adok Istennek, mert ezen a fájdalom keresztül megtanulok jobban szeretni. A fájdalom nem csak harag felé és kétségbeesés felé vezető út; ha a hitre épül, akkor kiváló tanítója a szeretetnek. Atyám, ha a szenvedés fáj, az azt jelenti, hogy szeretsz; tehát, amikor a fájdalomról beszélek, amikor szenvedéseink ezer napjára emlékeznek, emlékezzen a szeretet ezer napjára is, mert csak a szeretet, a hit és a remény ad igazi értelmet a sebeknek.” Így írta ez az ukrán egyetemista fiú.

Fordította: Tózsér Endre SP
Fotó: Vatican News

Szentté avatják Carlo Acutist

A Szentatyá a november 20-i általános kihallgatás végén a Szent Péter téren több ezer hívő előtt bejelentette: „Jövőre a gyermekek és serdülők jubileumán Boldog Carlo Acutist, a fiatalok jubileumán pedig Boldog Pier Giorgio Frassati fogom szentté avatni.”

A szentév naptára szerint a gyermekek és serdülők jubileumának ünneplésére április 25., péntek és 27., vasárnap között, a fiatalok jubileumára pedig július 28., hétfő és augusztus 3., vasárnap között kerül sor. 2020. október 10-én Assisiben avatták boldoggá az olasz fiatalembert, akkor a covidjárvány miatt a legtöbben a tereken, kivetítőn követték a szertartást, amely a Szent Ferenc-bazilikában, a felső templomban zajlott. Nem véletlenül ott, hiszen Carlo Assisiben töltötte a nyarakat és nagy tisztelője volt Szent Ferencnek, követendő példának tartotta az életét.

„Az Eucharisztia az országutam a mennyországba” – ez volt az egyik kedves mondása. Jézus adott neki erőt, ő volt a célja mindennek, amit tett. Égett benne a vágy, hogy minél több embert Jézushoz vonzzon, az evangélium hirdetője legyen, mindenekelőtt az életpéldájával. Hitbeli tapasztalata arra ösztönözte, hogy kitartóan evangelizáljon azokon a helyeken, ahol járt, megérintve azok szívét, akikkel találkozott, és felébresztve bennük a vágyat, hogy változtassanak az életükön, és közeledjenek Istenhez. Szükségét érezte, hogy segítsen az embereknek felfedezni, hogy Isten közel van hozzájuk, jó vele lenni, élvezni a barátságát és a kegyelmét. Mindenféle eszközt felhasznált ahhoz, hogy ezt a lelkiületet átadja, a közösségi média modern eszközeit is, amelyekkel remekül tudott bánni. Az internetet Isten ajándékának tartotta, fontos eszköznek az emberekkel való találkozáshoz és a keresztény értékek továbbadásához. Ez a gondolkodásmódja mondatta vele, hogy a világháló nemcsak a menekülés eszköze, hanem a párbeszéd, a megismerés, a megosztás, a kölcsönös tisztelő helye, amelyet felelősségteljesen kell használni, anélkül, hogy rabjaivá váljánh. El kell utasítanunk az internetes zaklatást, bul-

lizmust. A végtelen nagy virtuális világban meg kell tudni különböztetni egymástól a jót és a rosszat.

Carlo kiállítását szervezett a világon történet legfontosabb eucharisztikus csodákból: 136, az Egyház által elismert eucharisztikus csodát választott be virtuális múzeumába. Az interneten elérhető gyűjtemény mellett minikiállítások elkészítésében is közreműködött, melyek bejárták a világot, a kiállítást felhasználta a gyerekek

hitoktatásban is. Nagyon tisztelte Szűz Máriát, mindennap imádkozta a rózsafüzért. Carlo Acutis odafigyelt másokra, különösen a szegényekre, az egyedül élő, elhagyatott idősekre, a hajléktalanokra, a fogyatékosokkal élőkre és azokra, akiket a társadalom kirekesztett vagy elrejtett. Segítette osztálytársait, különösen azokat, akik nehezebb helyzetben éltek.

Megmutatta, hogy az életszentség mindenki számára elérhető. Különösen a fiatalok számára példa ő, hogy – amint a boldoggá avatásán elhangzott, „ne múló sikerekben keressék a boldogságot, hanem azokban az örök értékekben, amelyeket Jézus mutat az evangéliumban, vagyis: Isten tenni az első helyre, az élet kis és nagy dolgaiban, és szolgálni a testvéreket, különösen a legutolsókat”. „Mindenkinek eredetinek születik – mondta –, és mégis sokan fénymásolatként halnak meg.” „Eredetként” meghalni Carlo szerint úgy kell, hogy az ember hagyja, hogy Krisztus vezesse, és közben szüntelenül órá néz.

Fordította: Thullner Zsuzsanna
Forrás és fotó: Vatican News; Famiglia Cristiana

Törekednünk kell arra, hogy a borzalmak ne ismétlődhessenek meg!

Erdő Péter bíboros, prímás előadása a római holokausztkonferencián

A Vatikáni Magyar Levéltári Kirendeltség, a Szentszéki Magyar Nagykövetség, a Magyar Nemzeti Levéltár, a Holokauszt Emlékközpont és a Collegium Hungaricum szervezésében nemzetközi konferenciát tartottak november 19-én a római Collegium Hungaricumban, melyen beszédet mondott Erdő Péter bíboros, prímás – tájékoztatta szerkesztőségünket a helyszínről Depaula Flavio érseki titkár.

A konferencia védnökei a Vatikáni Apostoli Levéltár és a Jézus Társasága Római Levéltára voltak. A magyarországi holokauszt nyolcvanadik évfordulója alkalmából a szentszéki diplomácia magyar zsidókért végzett szolgálatáról rendezett konferencián beszédet mondott még Megyeri Jonatán, az Egységes Magyarországi Izraelita Hitközség (EMIH) rabbija, Karsai László, a Szegedi Egyetem professzora, Peter Slepčan, a pozsonyi Comenius Egyetem, Yagil Limore, a párizsi Sorbonne tanára, valamint Johan Ickx, a szentszéki Államtitkárság történelmi levéltárának vezetője. Köves Slomó, az EMIH vezető rabbija videoüzenetet küldött a konferenciára.

Az alábbiakban Erdő Péter bíboros beszédét közöljük:

Húsz évvel ezelőtt itt, a Magyar Akadémián kiállítás nyílt a holokauszt hatvanadik évfordulója alkalmából *Holokauszt a magyar képzőművészetben* címmel. Ez alkalmat adott arra, hogy számba vegyük

azokat a hatalmas veszteségeket, amelyeket a holokauszt a magyar kultúrában okozott. Most, a nyolcvanadik évforduló elérkezével általános tanulságok levonására is alkalmunk nyílik. A 20. század nagy szegényére, a zsidóság ipari méretű és szándékos kiirtásának törekvésére emlékezve, amelyet ma holokausztnak nevezünk, megjelenik előttünk a Kárpát-medence és a világ népeinek kálváriája. A népirtások sorozata, a háború után legyilkolt több tízezer ártatlan magyar polgári személy. Katolikus papok, gyerekek, öregek tízezreit rejtő, máig feltáratlan tömegsírok, magyarok és mások tömegsírai, amelyeket a félelem csendje borít. De ezek közül a borzalmak közül kiemelkedik a példátlan zsidóüldözés, amely állami szerveztségében, hivatalos jellegében és hideg kegyetlenségében ma is égető kérdés az emberiség és sajátosan a magyar társadalom számára is.

Csak az igazság, a teljes igazság tesz szabaddá minket. A tudományos becsületesség és a szakmai önkritika meg kell hogy övön bennünket az ideológiai szemlélet egyoldalúságaitól, igazságtalanságaitól, minden más sematikus leegyszerűsítéstől.

Főleg pedig a kollektív erkölcsi felelősség elfogadhatatlan gondolatától, mely a zsidóüldözéseket kiváltó ordas eszmék egyike volt. Ugyanilyen egyoldalú mentegetőzés sokak számára pusztán a német megszállókra hárítani minden felelősséget. Sok társadalmi feszültség, sok ideológiai előzmény játszott szerepet a borzalom konstellációjának létrejöttében. Metodológiai hiba lenne a kereszténységet mint olyat okolni azért, ami egy olyan korban történt, amikor a kereszténység emberszeretetről szóló tanításának és istenhitének kontroll-funkciója már alig tudott érvényesülni egy újpogány társadalomban.

főleg nem társadalmi helyzetek ideológiai alátámasztása céljából. A valódi tudomány inkább okokat, mintsem kollektív felelősséget keres. Vétkesek és félelemből tétlenek között – persze – ott van mindig az emberi felelősség motívuma is. Ez azonban személyes, ezt semmiféle közösségre áthárítani vagy kiterjeszteni nem lehet.

A katolikus teológia az utóbbi fél évszázadban már széles körökben elfogadja, ha nem is a teljesen személytelen strukturális bűnt, de a „bűn struktúráit”, amelyeket akár egy közösség élete is hordozhat. Mindezeknek a tényezőknél és okoknak, amelyek a borzalomhoz vezettek, a széles körű, pontos, igaz azonosításán múlik, hogy együtt küzdhessünk azért, hogy ez soha meg ne ismétlődhessen. Ez pedig azt jelenti, hogy rendkívül sok munka áll előttünk, rendkívül sok olyan tény, olyan helyzetet, olyan emberi magatartásformát ismerünk, amelyek a forrásai még itt vannak a birtokunkban és hozzáférhetőek, amelyek dokumentumait valóban tudományos becsületességgel kutató felvillantják azoknak az okoknak a sokaságát, amelyeket még ma is szem előtt kell tartanunk, nehogy az ilyen borzalmak bármikor a történelemben megismétlődhessenek. Ebben a szellemben kívánok nagyon eredményes munkát a mai kollokviumnak, és kívánom azt is, hogy a keresztény és zsidó kutatók közötti értékes, jó kapcsolatok tovább fejlődjenek az elkövetkező időkben.

Kuzmányi István
Fotó: Szentszéki Magyar Nagykövetség

„Tu es Petrus” díjat kapott Erdő Péter bíboros, prímás

(Folytatás az 1. oldalról)

A szervezet tiszteletbeli elnöke Kurt Koch bíboros, a Keresztény Egység Előmozdítása Dikasztériumának prefektusa. Első tiszteletbeli elnöke 2013-ig maga Marchisano bíboros volt, majd José Saraiva Martins és Salvatore De Giorgi bíboros is betöltötte ezt a tisztséget. Az alapító, Francesco Marchisano bíboros a Szent Péter-bazilika nyugalmazott főpapja volt. Számos megbízatást látott el a Római Kúrián belül: többek között az Egyházi Kulturális Javak Pápai Bizottsága és az Egyházi Régészeti Pápai Bizottság elnöke volt. A Szentatyva vatikánvárosi helynöke, valamint a Szent Péter Műhely és az Apostoli Szentszéki Munkaügyi Hivatala elnöki tisztségét is betöltötte. 2014-ben adta vissza lelkét Teremtőjének.

A „Tu es Petrus” Nemzetközi Katolikus Szervezet papokat, szerzetesnővéreket, laikusokat gyűjt össze szerte a világon; szolgálatuk célja a legfőbb egyházi személy, a mindenkoros pápa támogatása. A „Tu es Petrus”-nak sikerült fontos helyet kivívnia a világi összefogások területén is, köszönhetően számos karitatív és kulturális kezdeményezésnek, melyek közül kiemelkedik a „Tu es Petrus” díj alapítása és odaítélése.

A szervezet a néhai Marchisano bíboros ötlete alapján kapta a „Tu es Petrus” nevet, ami Jézusnak a történelem első pápájához, Péterhez intézett szavaiból ered: „Tu es Petrus, et super hanc petram aedificabo ecclesiam meam et portae inferi non praevalent adversum eam” – „Te Péter vagy, és én erre a kősziklára fogom építeni egyházamat, s az alvilág kapui nem vesznek erőt rajta” (Mt 16,18). A „Tu es Petrus” (Te Péter vagy) kifejezés bevésođött minden katolikus szívébe, akinek a római pápa az atyja.

A díjazottakat minden alkalommal az igazgatótanács választja ki Kurt Koch bíboros és Andrea Bellandi, a Salerno-Campagna-Acernói Főegyházmegye érseke – akinek joghatósága alatt működik a szervezet – döntése alapján. A díj egy Szent Pétert áldását ábrázoló bronzalkotás, Michele Monaco szobrászművész munkája.

A díjjal korábban elismerték már Francis Arinze, Giuseppe Bertello, Raymond Leo Burke, Dario Castrillón Hoyos, Francesco Coccopalmerio, Angelo Comastri, Andrea Cordero Lanza di Montezemolo, Salvatore De Giorgi, Velasio De Paolis, Zenon Grocholewski, Julián Herranz Casado, Cláudio Hummes, Kurt Koch, Giovanni Lajolo, Javier Lozano Barragán, Dominique Mamberti, Manuel Monteiro de Castro, Renato Raffaele Martino, Gerhard Ludwig Müller, Marc Ouellet, Paul Poupard, Gianfranco Ravasi, José Saraiva Martins, Crescenzo Sepe és Luis Antonio Gokim Tagle bíborosok szolgálatát.

Kuzmányi
Forrás és fotó: „Tu es Petrus” Nemzetközi Katolikus Szervezet

Közös lelkigyakorlaton vettek részt a magyar püspökök

A magyar püspökök szokásos lelkigyakorlatát november 18. és 22. között tartották a leányfalusi Szent Gellért Lelkigyakorlatos Házban. A szokásoknak megfelelően a lelkigyakorlaton az anyaországi főpásztorok mellett a határon túli magyar püspökök is részt vettek. Az idei lelkigyakorlatot Juhász Ferenc plébános vezette.

A püspökök ezen alkalommal is imádkoztak Jézus Krisztushoz a békéért Európában és a világban.

Együttal hívják keresztény testvéreiket és minden jóakarátú embert, hogy együtt kérjék Szűz Mária, a Béke Királynője közbenjárását az egyetértés és a békesség ajándékáért.

Forrás és fotó: MKPK

A BIBLIA ÜZENETE

Nézzetek fel, emeljétek fel fejeteke!

Lk 21,25–28.34–36

Emberlétünk legfontosabb, lényegi mivolta rajzolódik ki a mai evangéliumi szakaszban az Úr Jézus szavai által: „Nézzetek fel!” (Lk 21,28). Már a görög bölcselek így határozták meg az embert: anthropolosz, vagyis fölfelé néző lény. Az ember az az egyedüli teremtmény, aki képes feltekinteni Teremtőjére. Istenre, aki a létbe hívta, a saját képére megalkotta, s aki ugyanilyen szeretettel megóvta, megváltotta, sőt hazavárja. Erről a csodálatos távlatról szól Jézus szava itt és most: „emeljétek föl fejeteke, mert elérkezett megváltásotok ideje!” (Lk 21,28). Elgondolkodtató számomra, hogy ezt épp akkor mondja, sőt tudatosítja bennünk az Úr Jézus, amikor minden jel arra mutat, hogy itt a „végső visszaszámlálás”, amikor a huszonegyedik órához közeledünk. Sokan vannak, akik nem veszik figyelembe Jézus szavait, ezért félelemmel és rettegéssel telnek el, mert úgy érzik: váratlanul, készület nélkül éri őket az Úr (újra)eljövedele, s mint holmi csapda, üt majd rajtuk az az óra.

Van azonban egy sokkal jobb lehetőség is számunkra. Imádkozni és virrasztani kell szüntelen, hogy megállhassunk az Emberfia színe előtt. A mi jó Urunk ezt az utat mutatja nekünk. Bátran, alázattal, mégis egyre nagyobb bizalommal és örömmel induljunk el az Úr Jézus nyomában! „Indulj az úton, előre nézz!” – így énekeltek fiataljaink egy nyári táborban, amikor úttalan utakon jártam, s a hegy alatt már az autóm is elakadt, ezért gyalog, hátizsákomban a szentmise „kellekeivel” tartottam feljűk. „Életed útját végig kell járni, és az út végén Jézus fog várni” – szövege az ének befejezése. Igen, ez az út egy másik lehetőség: keskeny, de egyedül járható ösvény, amely az üdvösségre vezet. Ez az út sem mentes

a küzdelmek, kísértések és próbák sorától, de megvan a krisztusi célja és értelme. Ha egyszer ráléptem, már most megérezhetem örömeit is.

Végezetül egy személyes tanúságtételt osztok meg az ideai adventi találkozáshoz. Az a fiatal, aki elkísért az imént említett nyári tábor lakóihhoz, egy alkalommal örömmel fedezett fel egy plakátot, melyet egy Győrött működő, de az egész világot mindenütt jelen lévő közösség (a Sant'Egidio közösség) készített. A plakát három célcsoportot, három időpontot és három helyszínt jelöltek meg az adventi találkozás jegyében: az első hétre egy idős betegekről gondoskodó otthonot, a másodikra egy hajléktalanszállót, s végül a harmadik adventi hétre egy templomot, ahol háborús menekültek vágnak majd szívébe egy keveset a karácsony fényéből, melegéből és örömeiből. A fiatal ember, aki nem sokkal azelőtt bérmlázott, így fogalmazta meg nekem tanúságát: „Én ebben a templomban voltam elsődolgozó, itt találkoztam először az Úr Jézussal. A másik két helyszín is ugyanilyen fontos állomás lett azóta az életemben. Ott hetente találkozhattam az idős és magányos betegekkel, illetve hajléktalan, leginkább szeretetre éhező és szomjazó testvéreimmel. Mindkét helyszínt szinte egyenértékűvé vált számomra a templommal, hiszen úgy érzem, ott is ugyanúgy személyesen Jézussal találkozom, ő jön közel hozzám szükség-szenvedő felebarátaimban.”

Legyen ez a tanúságtétel minden kedves Olvasó számára személyes élménnyé az adventi hetekre, sőt, inkább egy életre szóló programmá! Olyan csodás feladat ez, amelyből valóban az Úr Jézussal való élő találkozás igazi karácsonyi ajándéka fakad majd mindannyiunk szívében!

Bognár István

GÖRÖGKATOLIKUS LELKISÉG

Szent Miklós (48.)

A „karácsonyra” készülő (?) – nem, sokkal inkább a „téli vásárookra” ösztönző (!) – reklámok özönében a keresztény katolikus ember már azt sem tudja, hol áll a feje. Szegény Szent Miklós püspök pedig azt nem tudja, hogy hol a helye. Valóban kapkodjuk a fejünket. Nem értjük, mi köze a mérhetetlen vásárlási láznak, a korán (még jóval december 6-a előtt) meggyújtott vásári fényeknek a karácsonyhoz. Vagy a „szereget ünnepét” az ő jóságos szeretetével előre megsejtető Miklós püspökhöz, akinek alakját és személyét annyira eltorzították, hogy a történelmi tények alapján ma már rá sem lehet ismerni. Mert ő nem öltözött fehér prémes piros bundába (Kis-Ázsiában azonnal infarktust vagy gutatűtést kapott volna benne). Nem volt szánkója, sem rénszarvasa (ott fagy, jég és hó sem volt). Nem mászta a kémények kürtőit. Nem űlt a tereken postabódéban. Nem volt – és főleg nem! – Télapó vagy Mikulás. Sőt, nem volt „az igazi Mikulás” sem, a lappföldi Joulupukki. December 6-án az egész világ katolikus egyházaiban Szent Miklós püspököt ünneplik, a kis-ázsiai Múra városának főpapját, akinek igazi ábrázolását az ikonokon láthatjuk. Ő ugyanis – mai megfogalmazással – görögkatolikus püspök volt. Nem véletlen, hogy az utókortól megkapta a „csodatevő” melléknevet, amit számtalan csodás jé cselekedetével érdemelt ki. Iránta való szeretetünk – viszontszeretünk – kifejezésére készült az a közismert népe, amelynek első két versszakát mindenhol ismerik és énekelik templomainkban, illetve a családokban. A további négy versszak kevésbé közismert. Így érdemes a teljes énekkel megismerkedni.

„Ó, aki szent Miklóst szereti, / És aki híven szolgál neki, / Azt bármikor megsegíti, / Védelmében részesíti: / Szent Miklós, szent Miklós!” – hangzik az első versszak, ami arra hívja fel a figyelmet, hogy érdemes jón lenni vele.

A második szakasz magasabb szintet is említ. A földi védelem mellett a bűn elleni védekezésben is segít: „Ki az ő udvarában pihen, / Segíti szárazon és vizen, / Ellenségétől azt megmenti, / Nem hagyja őt bűnbe esni: / Szent Miklós, szent Miklós!”

Ezt a gondolatot folytatja a harmadik versszak. Aki segítségül hívja a szent püspököt, azt lelkiileg meggyógyítja, illetve megmenti a további bűnöktől: „Ó, aki oltalmába térül / És nevét hívja segítségül, / Kiépiül a bűn sebéből, / Megmenti a lelki vészéből: / Szent Miklós, szent Miklós!”

A negyedik szakasz már egyenesen az ítéletre összpontosít. Ebben is segít a püspök atya: „Pásztor a szellemi nyájnak, / Ne adját poklok bösz hadának, / Bal oldalát ments meg minket, / Jobb oldalra állíts minket: / Szent Miklós, szent Miklós!”

Aztán az ötödik versszakban a mindenféle veszedelemtől való megvédelmezést kérjük: „Tipord le elleninket szerte, / A vészben te védj, Isten szentje! / Akik reánk törnek egyre, / Ajkait csakud le rendre: / Szent Miklós; szent Miklós!”

A hatodik versszakban egyszerű, ám fontos közbenjáró kérés hangzik el, majd magasztalás: „Szent Miklós, ó, könyörögj értünk, / Mindnyáján könnyeinkkel kérünk. / S mi dicsérni fogunk fennen, / Magasztalni szent nevedben / Örökké, örökké!”

Ivancsó István

PÁRBESZÉD A LITURGIÁRÓL

Az Eucharisztia ünneplése (170/7i)

Húsvét nyolcadának szerdai napján, noha sokkal inkább a beavatott szentségeiben való részesedés fényében tekintünk az áldozás utáni könyörgés tartalmára, mégis hangsúlyos az Úr szentsége tiszteletre méltó vételének hatása: megtisztít minket minden régigtől, és új teremtményünké alakít át. A könyörgés témájának hátterében Szent Pál tanítását találjuk: „Mert maguk a körülmetéltek sem tartják meg a törvényt; csak azért akarják, hogy körülmetélkedjenek, hogy testekkel dicsekedjenek. Tölem azonban távol legyen másban dicsekedni, mint a mi Urunk, Jézus Krisztus keresztjében, aki által a világ meg van fészítve számomra, és én a világnak. Mert sem a körülmetélés nem ér semmit, sem a körülmetéletlenség, csak az új teremtmény (ktízisz).” (Gal 6,13–15; vö. 1Kor 7,19; 15,47–49; Róm 6,3–4) „Krisztus szeretete ugyanis sürget minket. Mert azt gondoljuk, hogy ha egy meghalt mindenkiért, akkor valamennyien meghaltak; és azért halt meg mindenkiért, hogy akik élnek, már ne önmaguknak éljenek, hanem annak, aki értük meghalt és feltámadt. Mi tehát mostantól fogva senkit sem ismerünk emberi módon. És ha Krisztust emberi módon ismerjük is, most már nem úgy ismerjük. Ezért aki Krisztusban van, új teremtmény; a régiék elmúltak, s íme, újak keletkeztek.” (2Kor 5,14–17;

vö. 1Kor 15,22; Róm 5,12–21) „(...) vessétek le a korábbi életmód szerint való régi embert, aki romlásba rohan a megtévesztő kívánságok miatt; újuljatok meg gondolkodástok szellemében, és öltözzétek magatokra az új embert, aki Isten képére teremtetett, valóban igaz és szent emberként!” (Ef 4,21–24; vö. Kol 3,9–10). Az új teremtmény olyan új valóság, melynek forrása Krisztus keresztje, amely nem pusztán tárgy, hanem üdvtörténeti esemény, egzisztenciális odaadás: kenózis.

Az Eucharisztia megtisztít, hogy alkalmassá váljunk a kegyelmi adományok befogadására (húsvét hetedik vasárnapja utáni szerda), az evangélium tanításával oktat és a belőle, illetve benne való részesedéssel megújít (húsvét hetedik vasárnapja utáni csütörtök), táplál (húsvét hetedik vasárnapja utáni péntek).

Az évközi tizedik vasárnap áldozási könyörgése hozza a bűnös gondolkodás fogalmát: *perversitas* (fonák, rosszaság, vissza), amelyet *eltéveldésnek, elvetemültségnek* fordították. Az Eucharisztia gyógyító működése ekeztől az ember életére nézve visszás gondolkodásmódotól is megtisztít az evangéliumi értelmességre: *Logosz*.

Sztankó Attila

A HÉT SZENTJE

Damaskuszi Szent János

December 4.

helyzete a kalifátusban. Az új uralkodó, Abdel-Malek bizalmatlan volt velük szemben, s ezt János családja is nagyon hamar megérezte. Hogy elkerüljék a nagyobb bajokat, 700 körül Kozmással együtt Jeruzsálembe települt át, és belépett a világszerte ismert Mar Szabasz kolostorba. Nem sokkal később a jeruzsálemi pátriárka, V. János pappá szentelte. Ettől kezdve a pátriárka tanácsadója volt.

A kortársak és az utókor is nagyon becsülte. A középkor után Kelet-Azsián Szent Tamásnak nevezték. Míg a IV. és V. század a lángelmék kora volt, a VI–VII. rendszerezte és őrizte a nagy elődök hagyományát. János is a méhez hasonlította magát, amely mindenféle virágról összegyűjti a mézet. Fő teológiai műve, *A megismerés forrása* a korábban élt keleti atyák írásából és a zsinati aktákából összeállított gyűjtemény.

Jánost a képrombolással kapcsolatos vita tette híressé. Három nagy beszélde írt a képek tisztelete érdekében, amely ellen a képrombolók III. Leó császár vezetésével könyörtelen támadást indítottak. A szentképek tisztelete körül korábban is akadtak már nézeteltérések. A kérdés gyökere az Őszövettséghez nyúlik vissza: a mózesi törvény szigorúan megtiltotta minden képmás, szobor vagy kép készítését, hogy a bálványimádás veszedelmétől megóvja az igaz Isten tiszta kultuszát. Az Újszövetség ezt a törvényt hatályon kívül helyezte. A kérdést az iszlám megjelenése élezte ki a maga kivétel nélkül nem ismerő képtilalmával, amely az Egyházra is hatott.

Lehetséges, hogy III. Leó császár, aki kiváló államférfi és hadvezér volt, az iszlám részről várható kritika elkerülése miatt fordult a képtisztelet ellen. A muszlimok ugyanis bálványimádással vádolták a keresztényeket. Bizonyára nem véletlen, hogy a császári intézkedés szinte egybeesik II. Jazid kalifa 720-ban kiadott, képeket tiltó rendeletével. A császárnak meggyőződése volt, hogy a képek „bálványozása” Isten haragját hívja ki a birodalom ellen. 726-tól egyre keményebb intézkedéseket hozott, végül 730-ban rendeletet adott ki, amely megtiltotta a szentek képeinek készítését és tiszteletét (ekkor Krisztus és Mária ábrázolása még kivétel volt).

A rendelet Keleten felháborodást váltott ki. Ebben az időben lépett fel János, s írta meg beszéldeit a képrombolók ellen, különbséget téve a csak Isten megillető imádás és a képen ábrázolt szenteknek számát tisztelet között. Ezáltal a későbbi korok számára a képtisztelet klasszikus teológusa lett.

Nemcsak dogmatikus és apologéta, hanem szentírástudós, filozófus és hagiográfus is volt. Mint himnuszalkotó vált a leghíresebbé a keleti egyházban, ahol a liturgia részeként mindmáig énekelik műveit.

L.K.

A hét liturgiája

C év

DECEMBER 1., ADVENT 1. VASÁRNAPJA (Elza, Blanka, Natasa) – Jer 33,14–16 (*Isten elküldi a Messiást, aki Dávid nemzetségéből születik.*) – 1Tessz 3,12–4,2 (*Krisztus eljövételére erősít meg szívünket az Úr.*) – Lk 21,25–28.34–36 (*Elközelgett a ti megváltásotok.*) – Zsolozsma: I. zsolnárhét – Énekrend: Ho 2, EE 501, EE 413, Ho 2 – EE 3, 4, Ho 133 – EE 503, Ho 6 – EE 10.

DECEMBER 2., HÉTFŐ (Melinda, Auréla, Vivien) – Iz 2,1–5 – Mt 8,5–11.

DECEMBER 3., KEDD – Xavéri Szent Ferenc áldozópap emléknapja (Olívia) – Iz 11,1–10 – Lk 10,21–24.

DECEMBER 4., SZERDA – Damaskuszi Szent János áldozópap és egyháztanító emléknapja (Borbála, Barbara) – Iz 25,6–10a – Mt 15,29–37.

DECEMBER 5., CSÜTÖRTÖK (Vilma, Csaba, Sába, Sebő) – Iz 26,1–6 – Mt 7,21.24–27.

DECEMBER 6., PÉNTEK – Szent Miklós püspök emléknapja (Leontina, Gyopárka) – Iz 29,17–24 – Mt 9,27–31.

DECEMBER 7., SZOMBAT – Szent Ambrus püspök és egyháztanító emléknapja (Ambrózia, Agaton) – Iz 30,19–21.23–26 – Mt 9,35 – 10,1.6–8.

DECEMBER 8., ADVENT 2. VASÁRNAPJA (Mária Immaculata, Emőke) – Bár 5,1–9 (*Véget ér a fogság: boldog élet várja Isten népét.*) – Fil 1,4–6.8–11 (*Legyetek tiszták és feddhetetlenek Jézus Krisztus jövételének napján!*) – Lk 3,1–6 (*Minden ember meglátja az Isten üdvösségét.*) – Zsolozsma: II. zsolnárhét – Énekrend: Ho 8 – EE 507, 413, Ho 8 – EE 8, Ho 133 – EE 503, Ho 6 – EE 10.

(Folytatás az 1. oldalról)

Egy új élet egy új barátság Jézussal

Forráspont ifjúsági találkozó Budapesten

Elsőként Horváth Kristóf 30 éves informatikus mesélte el történetét. Katolikus családba született. Három fiatalabb testvére van. Második osztályos általános iskolás volt, amikor Budapestről egy vidéki faluba költöztek. Nem voltak barátai, egyedül volt, és nagyon rosszul érezte magát. A szüleit hibáztatta a költözés miatt. 11-12 évesen arra jutott, hogy Isten nincs, ezért lázadó kamaszként szembefordult a szülei, megnövesztette a haját, és sátnista zenéket hallgatott, hogy bosszantsa a körülötte élőket. 15 évesen már napi szinten ivott és dohányzott, nem sokkal később a drogok is teljesen a hatalmukba kerítették. Ekkor

Benkovics Péter háromgyermekes édesapja, egy egészségügyi vállalkozás tulajdonosa és vezetője, író, tartalomgyártó, de mindenekelőtt Krisztusban szabad, kereső ember. „Egyik este apám majdnem megfojtotta anyámat” – kezdi történetét. „Esténként azon aggódtunk, vajon mennyire részegen jön majd haza. Apám azért iszik, mert én rossz gyerek vagyok – mondták a rokonok. Mire felnőttem, elvesztettem a bizalmat, hogy az élet és az élet szerzője jó. Úgy akartam bol-

erőszakkal megváltoztatni. Szerettem ezt a bulizós életet. Ekkor kértem Jézust, hogy formálja át a szívemet. Ő erre így válaszolt nekem: »Látod, Péter, ezzel a kéréssel már tudok mit kezdeni.« Azóta az Istennel való kapcsolat folyamatos, ami a részemről is igényel cselekedeteket. Barátságot kötöttem Istennel, és visszatértem a Katolikus Egyházba. Hiszem, hogy a szabadsághoz vezető útgőnyatőfűlkével van kiköveve. Minden komolyan vett gyónás egy új élet, egy új fejezet, egy új barátság Jézussal – ez az igazi szabadság.”

Andrásfalvy Mirjam az interneten, youtuberként szól a kortársaihoz. Az előadásában elhangzottakat továbbgondolásra szánta a fiataloknak: „A szabadságom arra is jó, hogy nemet mondhatok arra is, amit nem szeretnék. Mert dönthetek úgy. Rájöttem, hogy az életünkben a szabadságunk velünk nő: iskolát választunk, fakultációt, majd munkahelyet. Dönt-

A szünet után Gájer László a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Hittudományi Kara docensének tanítása következett. „Íme az új nemzedék...”

»Én vagyok az igazság, teljesség.« Neked arra van szabadságod, hogy őt elfogadd, vagy elutasítsd. Halogatjuk ezt a döntést, akár egész életün-

szabadon. Majd ezeket a szándékokat elhelyezték az oltár elé tett kosárba.

A Forráspont-esten folyamatos lehetőség volt a szentgyónásra, hogy mindenki felkészülhessen a találkozó csúcspontjára, a szentmisére, amelyet Fábry Kornél esztergom-budapesti segédpüspök, az MKPK Ifjúsági Bizottságának vezetője mutatott be Mohos Gábor segédpüspök-

Gájer László: Nézz a Mester szemébe!

kereste meg a keresztpapját, és elhívta segíteni egy nyári táborba, amiről kiderült, hogy egy hittantábor. Aztán egy alkalommal többféle szert keverve majdnem végzetes lett számára a bulizós éjszaka. Halálféltelme volt. Bár még mindig úgy vélte, Isten nincs, érezte, hogy valamit tennie kell, „Istenem, ha vagy, ments meg és akkor soha többé semmit”. De nem tudta megtartani az Istennek tett ígéretét, újra visszaesett. Mélyponton volt, amikor egy év múlva újra jött a hittantábor. Ahogyan átlépte a tábor kapuját, csodaként élte meg, ami történt vele. Jól érezte magát, minden kínzó fizikai tünete megszűnt.

dog lenni, hogy kihasználom az élet adta lehetőségeket,

Gulyás Michelle öttusázó

Rájött, azért történt vele mindez, mert maga akarta irányítani és alakítani az életét, és neki ez csak ennyire ment. Elhatározta, hogy rábízta magát a jó Istenre. „Ő bármit meg tud tenni, és mindennél jobban szeret. Azt is érzem, mondhatok nemet, ő akkor is szeret engem.” Ma már rendes munkája, felesége van, akivel a második gyermeküket várják. Gulyás Michelle öttusázó idén Párizsban olimpiai aranyérmert szerzett. „Nagyon nehéz időszakon vagyok túl” – kezdi a beszélgetést. Az olimpiai felkészülési idő kimerítő és hosszú volt számára, egy rosszul sikerült lovaglasi verseny miatt úgy tűnt, az olimpiára sem jut ki. Két hívó barátjával beszélgetett arról, miért történik ez vele. Az út, ami a legfontosabb, és mindig mindennek van értelme, később meg fogja kapni a választ, felelték a barátai.

amihez nem kell más, mint gyönyörök, pénz és hírnév.” Ezt hamarosan, az egyetemista éveit alatt meg is élte. De nem volt boldog. Protestáns

hetek arról is, hogy esténként egy kis videó az utolsó, amivel elaszom, vagy imádkozom egyet. Sokszor mondjuk: nincs időnk. De ha megnézzük a

„Soha nem merem nagy dolgokat kérni az imáiban, mert akkor leválnék egy tethet a vállamról, és Isten felé azzal az elvárással fordulnék, hogy jár nekem a siker, hiszen mindent megteszek érte. Ezért inkább azt kérem, hogy az úton segítsen.” A fiataloknak szóló üzenetében így fogalmazott: „Értékeljétek a körülöttek lévő embereket! Bízhatok és higgyetek magatokban! Fogadjátok el a nehézségeket, mert ezek segítenek jobban értékelni a jó dolgokat is!”

főiskolára jelentkezett, mert haragudott Istenre és a katolikusokra. Vissza-visszaesett a korábbi életébe, sokszor mélyebbre süllyedve, mint korábban, de most már lelkiismeret-furdalása is volt. Futni járt a Margit-szigetre, akkor kérte Istent: mentse meg ebből a bulizós életből. De nem történt semmi, amiért Istent tette felélelőssé, úgy érezte: „Lett volna hatalmas megmenteni, mégsem tette. De rájöttem, hogy Isten nem fog akaratom ellenére,

képernyő előtt töltött időt, és ha az fél óránál több... Ennyi idő alatt egy teljes rózsafüzért el tudunk mondani valakiért. Például dönthetek úgy is, hogy böjtölök valakiért. Vagy ha nem szeretsz valakit annyira, hogy az életedet megoszod vele, akkor a testedet sem kell. Ez a szabadságod. De lehetőségünk van az újrakezés szabadságára is: a gyónásban leteesszük Jézus elé a terheinket; új, tiszta lapot kaphatunk tőle” – zárta gondolatait.

– kezdte előadását. „A ti félelmetek és szorongásokotok valós, hogy itt álltok az életetek elején, és mennyi mindenre van szabadságotok. De mindez becsapós lehet. A te korszakod az álmok és a víziók kora. Az álmok embere vagy, többet akarsz tenni. Ki akarsz lépni az életbe. De mi lesz ebből? »Szennyesen kavargó káosz, álmok és szerelmek kavalkádjá.« Egyáltalán nem biztos, hogy bejön az, amire feltetted a tétet. Látod a körülöttek lévő idősebbeket. Csalódtok.”

Egyetemista koromban a legfontosabb szó a mai nap kulcsszava volt: a szabadság. Szabad akartam lenni. Ne legyenek határait. A szabadság az egyik legfontosabb érték. Erre vágyunk. A szabadság legnagyobb vágyával meghívlak téged. Csapdába akarlak csalni: eljöttél egy kényelmes,

kön át. Lehet igent vagy nemet mondani, de dönteni kell. A felnőtté válás küszöbén van előttem egy út, egy lehetőség – lépj a szabadság útjára! Menjétek gyónni! Ne mulasd el! Hozd meg a döntésedet Jézus mellett! A langyos félmegoldások ideje lejárt. Akarsz a teljességben élni, vagy nem? Döntsd! A szabadságod ebben van. Befogadod-e őt az életedbe? Tudom, jobban ismer engem, mint én saját magamat. Ő az egyetlen igazság. Maradj ezzel a döntéssel a szíved mélyén, nézz a Mester szemébe! Minden megváltozhat. Legyen a tiéd az élet, legyen a tiéd a szabadság!” – zárta tanítását Gájer László.

Az ezt követő táncprodukció is ezt az Istentől kapott szabadságot jelenítette meg, Jézus életpillanatait felelevenítve a születésétől haláláig, feltámadásáig. A feltámadás képe teljes sötétségben, mély zenei dallamok kíséretében; majd az üres, fénylő sír tárult elének. Az aláfestő zene és a fényjátékok, a táncosok gyönyörű mozdulatai által élénk varázslatos drámai előadás végén az asszisztencia Fábry Kornél vezetésével az Oltáriszentséggel vonult be. „Neked hódolok, Jézus, dicső király! Ujjongj, dalolj szívem, és imádjad őt!” – hangzott a többeszes tömeg közös ének-

kel és a koncelebráló papokkal együtt.

„Kérjük Istent, hogy mindattól szabadítson meg minket, ami elválaszt tőle. Ő legyen életünk ura, királya” – kezdte meg a szentmisét Fábry Kornél. „Ha nem döntesz, még mindig szabad vagy, hogy válassz. A döntés lemondással jár? Igen. A legnagyobb szabadság az elköteleződés. Az a királyod, akinek engedelmeskedsz: a vágyaink, az önzőségünk. Szabadok vagyunk a döntésben, de a döntés felelősségét is vállalunk kell. Kérdeztem Jézust, mit is mondjak nektek. Ezeket a mondatokat ültette a szívembe: Az igazság szabadá tesz titeket – legyetek szabadok! Legyetek hűségesek az imában, hűségesek a szentségekkel! Végtelenül szeretlek titeket, és ebben a szeretetben váltok igazán szabaddá.”

„Isten azért adta a szabályokat nekünk, mert tudta, hogy igazán ezek által lehetünk boldogok. Jézus mellett dönteni nem a legkönnyebb, de biztosan a legboldogabb út. Jól van megalkotva ez a világ, és benne neked is helyed van. Jó, hogy itt vagytok! Pál apostol mondta: Nem vagytok a magatokéi – bárhová megyünk is, »reklámjai vagyunk Jézusnak«. Legyetek jelek, mert Jézus ma is számít rátok!”

lése. Ezután a fiatalok sorra megindultak, hogy a kosárba kihelyezett papírdarabokra leírják és Jézus elé vigyék, ami a szívükben van: bánatot, kérelmet, fájdalmat, terheket. Igent mondtak, és barátjukká fogadták Jézust. Ők ma döntöttek –

Az esztergom-budapesti segédpüspök Ferenc pápa szavait idézve zárta homíliáját: „Aki mer, az nyer. Legyetek hát bátrak, legyetek szabadok!”

Ujváry-Radics Gabriella
Fotó: Wágner Csapó József

Az örömhír hiteles közvetítői

Lektorokat és akolitusokat avattak Vácon

(Folytatás az 1. oldalról)

Bár tudjuk, hogy a Szentírás a világirodalom gyöngyszeme, a megyéspüspök kérte a leendő felolvasókat, hogy számukra a Biblia ne csak irodalmi alkotás legyen. „A Biblia, a Szentírás Isten élő, ma is megszólító üzenete. Nemcsak az üdvösségtörténetet tartalmazza, de a saját életünk kérdéseire is választ találunk benne” – mondta a püspök, aki kérte a jelölteket, hogy váltsák életre az evangéliumot, és legyenek hiteles hirdetői.

Az akolitusokhoz szólva a püspök hangsúlyozta, hogy a szentmisén szolgálóknak nem

csak meg kell ismerni a szertartás menetét, hanem azt át is kell elmélni, hogy teljes valójukban át tudják élni a legszentebb misztériumot. Javasolta, hogy a leendő akolitusok szájanak időt a rendszeres szentségimádásra, mert hitük igazán ebből a személyes kapcsolatból táplálkozhat. Ezenkívül buzdította a jelölteket, hogy oktassák a ministránsokat is, felkeltve bennük a vágyat, hogy felnőttként ők is vállalják majd az oltár szolgálatát.

A szentbeszédet követően a megyéspüspök egyenként felavatta először a lektorokat, majd az akolitusokat. Összesen 15 lektor és 26

akolitus nyerte el a szolgálati fokozatot az ünnepi szentmisében, akik szinte kivétel nélkül a Váci Egyházmegye különböző plébániáiról érkeztek hozzátartozóik és plébánosaik kíséretében. A szentmisén a felolvasói és akolitusi szolgálatot is ők látták el. A szertartás végén a felavatott világi szolgálattevők képviselői az alábbi szavakkal vallottak felkészülésükről: „Megerősödtünk hitünkben, megtapasztaltuk, hogy Isten országá köztünk van, és ígérjük, hogy az erről szerzett bizonyosságunkat továbbadjuk mindenkinek.” Majd kérték a főpásztor áldását, hogy életükkel példát adhasanak, szolgálataikat pedig a legjobb tudásuk szerint, szeretettel és az Úrnak tetsző módon végezhessék. Ezt követően kedves gesztusként minden felavatott lektor és akolitus egy-egy szál fehér rózsával köszönte meg feleségének, hogy biztos háttérrel nyújtva segítette őt a szolgálat megkezdésében.

2022-től a Váci Egyházmegyében megújult a lektor- és akolitusképzés. Cél, hogy a jelentkezők megfelelő teológiai felkészítésben részesüljenek, ennek során dogmatikát, morálteológiát, bibliikumot, liturgikát, alapvető hittant és egyházzajlogi alapismereteket is tanulnak. Ezt egészíti ki számukra több egész hétvégés lelki gyakorlat, amely segítheti egyházi szolgálatuk megalapozását. A Váci Egyházmegye 2005 óta zajló képzésének köszönhetően közel 400 lektor és akolitus szolgál a plébániai közösségekben. A lektori és akolitusi szolgálatra elkötelezett, hívő, szentségi házasságban élő katolikus férfiak jelentkezhetnek plébánosuk ajánlásával és motivációs levéllel. A jelentkezés és felvételi tavaszi időszakban zajlik. Bővebb információért az érdeklődők Farkas László atyát, az akolitusok képzéséért felelős lelkipásztort, dunakeszi plébánost kereshetik.

Forrás és fotó: Váci Egyházmegye

Fraknói Vilmos püspökre emlékeztek Budapesten

A Fraknói-centenárium központi megemlékezését november 19-én, Fraknói Vilmos halála 100. évfordulójának vigiliáján tartotta meg a nevével viselő kutatócsoport és a Nemzeti Örökség Intézete, melynek keretében sor került az egykori püspök Fiumei úti temetőben felújított síremlékének felavatására is.

A Fiumei úti sírkertben kora délután kezdődött az eseményen elsőként Móczár Gábor, a Nemzeti Örökség Intézetének főigazgatója mondott beszédet. Kiemelte, hogy Fraknói Vilmos – arbei címzetes püspök, nagyváradi kanonok, szekszárdi, majd szentjebbi apát, a

Magyar Tudományos Akadémia (MTA) főtákarára, később másodelnöke – mellett a Fiumei úti sírkertben nyugszanak Horváth Mihály, Tóth Tihamér és más püspökök is. Emlékeztette a jelenlevőket, hogy örökségünk megőrzése nem korlátozódhat a szellemi örökség továbbadására, hanem fizikai mivoltukban is meg kell őriznünk és méltó állapotban kell tartanunk azokat a helyeket, ahol emlékezhetünk, ahol leróhatjuk kegyeletünket. Ennek jegyében valósult meg Fraknói síremlékének helyreállítása.

Őt követően Marie-Theres Arnbom történész, Fraknói Vilmos oldalági, Bécsben élő leszármazottja beszédében kiemelte, hogy a

tudós püspök Karolina és Terézia nevű lánytestvéreinek Bécsben élő leszármazottai között mindig is elevenen élt a neves családtag emléke. Budapesti sírját évről évre rendszeresen fel szokták keresni. Az oldalági rokonságból számosan megjelentek a megemlékezésen, köztük Fraknói Terézia húgának 1935-ben született unokája, a most 89 éves Christiane Arnbom. Végül Kollár László Péter, az MTA főtákará Fraknóinak az Akadémiához fűződő sokrétű kapcsolatáról emlékezett meg, melynek során tíz éven át ránehezedett a tudományos testület teljes adminisztrációjának irányítása.

Kiemelte, hogy ez irányú tevékenysége alapvető jelentőségű volt az egész MTA korszerűsítésében, azon struktúra és szerep kialakításában, amelynek köszönhetően az 1860-as évekre válságba jutó, de azon sikerrel túllendülő intézmény nemcsak a történettudományban, hanem a többi tudományágban is meghatározónak bizonyulhatott – 1949-ig gyakorlatilag változatlan szerkezetben. A Fraknói Kutatócsoport részéről Tusor Péter mondott beszédet. Többek közt hangsúlyozta, Fraknói római tudományos örökségének ápolását két évtizede vállalták fel a Pázmány Péter Katolikus Egyetemen Erdő Péter bíboros támogatásával. A csoport a Magyar Tudományos Akadémia segítségével 2012-ben intézeti karakterrel rendelkező kutatócsoporttá alakult, amely 2017-től viseli Fraknói Vilmos nevét.

A beszédekét követően a felújított síremléket Török Csaba, az esztergomi Nagyboldogasszony és Szent Adalbert-főszekesegyház plébániai kormányzója, címzetes prépost, egyetemi tanár áldotta meg, majd koszorúzás zárta a megemlékezést. Ezt követően a centenárium ünnepség a Központi Szemináriumban folytatódott, ahol a Fraknói Kutatócsoport megtartotta a névadója emlékére készült kötetének bemutatóját.

Forrás és fotó: Fraknói Kutatócsoport

Csak szentül érdemes és szabad követni őt

Beöltözés, avatás és admisszió a győri székesegyházban

A Brenner János Papnevelő Intézet fontos eseményének adott otthont november 23-án a győri Nagyboldogasszony-székesegyház: a hagyományokhoz híven a Krisztus Király ünnepét megelőző szombaton püspöki szentmisében került sor a beöltözésre, a lektor- és akolitusavatásra, valamint a szentelés előtti admisszióra. Az ünnepi szentmise főcelebránsa Veres András győri megyéspüspök volt.

Az eseményen jelen voltak a szeminárium előjárói: Reiser Ferenc rektor, Végerbauer Richárd prefektus és Császár István spirituális; többen a kispapok plébánosai és lelkipályozói közül, valamint a jelöltek szülei, testvérei és barátai.

Az isteni szolgálatra való törekvés jeleként magára öltötte a reverendát Szalay Márton László (Győri Egyházmegye); lektorra és akolitusra vált Szanyi Norbert (Pécsi Egyházmegye); akolitusként folytatja szolgálatát Marton Balázs (Szombathelyi Egyházmegye) és Szantner Tamás (Kaposvári Egyházmegye).

Az ötödikes Fábrián András Barna (Szombathelyi Egyházmegye), Urbán István Alex (Nyitrai Egyházmegye) és Vida Attila (Kaposvári Egyházmegye) pedig admisszióban részesült, ezáltal jelöltté vált a diakónussá és áldozópappá szentelésre. Ők a jelöltség vállalásával kinyilvánították, hogy az egyházi rendben Isten és népe szolgálatára kívánják elkötelezni magukat.

Veres András püspök homíliájában az elhangzott evangéliumi szakaszról (Mt 5,13–16) elmélkedett. Jézus két, a mindennapi életből vett példával él: tanítványait a föld sójának és a világ világosságának nevezi. A só ízt ad az ételnek, ugyanakkor megőrzi azt a romlástól. A keresztény ember feladata, hogy ízt adjon

saját és embertársai életének, mindazokénak, akikhez a küldetés szól.

Aki Jézus tanítását követi, az az evangélium világossága szerint él; életével is világosságot mutat azok számára, akik keresnek, akik még nem ismerik Krisztus evangéliumát – hangsúlyozta a főpásztor. „A templomokban díszesebb gyertyatartókat szoktunk elhelyezni, mert az istendicséretre, úgy érezzük, ez illik. A papoknak is ilyen díszes, magas gyertyatartóknak kell lenniük. Hiszen a mi feladatunk az, hogy Krisztus világosságát egyre magasabbra tartsuk a világban – fogalmazzott a kispapokhoz intézve szavait a győri megyéspüspök. – A szentség

értéke, eredményessége, gyümölcse nem függ az azt kiszolgáltató személyétől, a szentség akkor is érvényes, ha a kiszolgáltatója nem áll az erények csúcsán. De jaj annak, aki nem tud példaképpé állni azok előtt, akiknek az evangéliumot, a világosságot hirdeti. Szégyenletes annak az élete, és nem méltó arra a hivatásra, amelyre az Úr meghívta őt. Szent az, aki meghívott bennünket, s csak szentül érdemes és szabad követni őt” – emelte ki szentbeszédében Veres András püspök.

Forrás: Győri Egyházmegye
Fotó: Ábrahám Kitti

Isten és ember barátságáról

Deák Hedvig OP székfoglaló teológiai előadást tartott a Szent István Tudományos Akadémián

A Szent István Tudományos Akadémián Budapesten, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem dísztermében november 4-én tartotta meg székfoglaló előadását Deák Hedvig domonkos szerzetes, a Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola Dogmatika Tanszékének egyetemi tanára Krisztus barátsága – Aquinói Szent Tamás teológiai módszeréről címmel. Az előadás rövid összefoglalóját adjuk közre.

Aquinói Szent Tamást gyakran még ma is úgy tartják elsősorban számon mint keresztény filozófust. A 19–20. századi neotomizmus és neoskolaszтика valójában Tamás realista metafizikáját tartotta a leglényegesebbnek a munkásságából. Az elmúlt három évtized Tamás-renaisszánsza kutatóinak köszönhetően azonban ma sokkal árnyaltabb képünk van arról a teológiai kontextusról, amelyben Tamás alkotott, és sajátos teológiai módszeréről is. Így világosabb, hogy Tamás elsősorban teológus, akit Isten igazságát keresi.

Deák Hedvig előadásában röviden ismertette a 20–21. századi Tamás-recepció egyes mozzanatait. Ezután pedig a tamási teológia egyik központi gondolatáról, a barátság eszméjéről beszélt: Szent Tamás – más ókori szerzők mellett – főként Arisztotelész *Nikomakhoszi etikájának* 8–9. könyvére támaszkodik, amikor meghatározza, mi a barátság: közlésen, kommunikáción alapuló kölcsönös jóakarat. Ennek segítségével pedig képes rámutatni az üdvtörténet egyes eseményeinek belső összefüggéseire.

Már a teremtés az isteni jószág közlése, de ennek a közlésnek egy újabb szintjeként láthatjuk az ember kegyelmi rendbe való felemelését is, amikor Isten saját boldogságát osztja meg emberrel. Az isteni boldogságban való emberi részvétel a színelátásban teljesedik majd be.

Tamás, elsőként a keresztény teológusok közül, ezt a szeretetet barátságként határozta meg. Amint a *Summa theologiae* II.II.q.23.a.1-ben írja: „Mivel tehát embernek az Isten felé valamiféle közlése/kommunikációja van, amennyiben Isten közli velünk saját boldogságát, szükséges, hogy erre a közlésre valamiféle barátság alapuljon. Erről a közlésről mondja 1Kor 1,9: hűséges az Isten, aki által meghívást kaptatok Fiának közösségébe. Az erre a közlésre alapozott szeretet a caritas. Ezért nyilvánvaló, hogy a szeretet az embernek valamiféle barátsága Istennel.”

A szeretet barátságként való definiálásával Tamás a kinyilatkoztatás fényében valami

Fotó: Lambert Attila

olyanra világít rá, amit Arisztotelész nem tartott elképzelhetőnek. Szerinte istenek és emberek között a barátság lehetetlen, a köztük lévő leközdhethetetlen távolság miatt. Tamás azonban rámutat, hogy a megtestesülés és az ember kegyelmi felemelése révén éppen ezt a távolságot és egyenlőtlenséget számolja fel Isten.

Az előadás további része azt vizsgálta, a megtestesült Fiúnak milyen szerepe van Isten és ember barátságában: a megtestesülésen túl a megváltásban, az Eucharisziában és az ember erkölcsi életében is a barátság fogalma segít megvilágítani ezen igazságok belső tartalmát.

Együttes erővel a veszélyeztetett élet védelméért

Országos találkozó Szegeden

„Válaszd az életet!” mottóval rendezték meg a IV. Országos Életvédő Napot Szegeden. A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia Családügyi Bizottsága és a Szeged-Csanádi Egyházmegye Pasztorális Helynöksége szervezésében tartalmas programon vehettünk részt november 23-án a szegedi Katolikus Házban.

Az életvédő nap azok fóruma, akik valamilyen területen kiállnak az élet mellett, és nyitott szívű, tenni akaró társakat hívnak maguk mellé. Szinte valamennyi egyházmegye képviselője eljött Szegedre. Többségük már évek óta foglalkozik az életvédelemmel, de számosan voltak olyanok is, akik érdeklődnek, keresik a helyüket ebben a feladatban.

Kiss-Rigó László, a Szeged-Csanádi Egyházmegye püspöke az életvédő nap résztvevőit köszöntve feltette a kérdést: azok az aktivisták, akik felemlik a hangjukat a természet kincseinek felelős használatára érdekében, és aggódnak egyes fajok kihalása miatt, vajon meghallják-e a szomszédunkban ezer napja dúló háború egymillió elesettjéről és a keresztényüldözés napi áldozatairól szóló híreket, vagy azok történetét, akikről már magzatként elveszik az élet esélyét? Ez a konferencia a legfontosabbról, az életéről szól – mondta a püspök.

Kondé Lajos pasztorális helynök összefoglaló képet adott a Szeged-Csanádi Egyházmegye kiterjedt életvédelmi tevékenységéről. Mint mondta, munkatársaival azt vallják, hogy az életet annak minden állapotában és szakaszában védeni kell, és tetteiknek kell hitelesíteniük azt, amit hirdetnek. Vallási elkötelezettségtől függetlenül szólni akarnak mindazokhoz, akik fejlődni szeretnének, hogy emberi kapcsolataikat minél életesebb módon éljék meg. „Építsünk kapcsolatot Istennel, önmagunkkal, egymással a közösségeinkben és a közösségek között!” – fogalmazta meg a nap célját Kondé Lajos.

Marton Zsolt váci megyéspüspök, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) családreferense hangsúlyozta: az életvédelmet az képviseli hitelesen, aki el- és befogadja az életet és tesz érte, aki hisz abban, hogy a gyermekekben van a jövőnk, akin látszik, hogy az élet öröm, s aki azt sugározza, hogy az életnek van végső célja, beteljesülése. Fontos, hogy mindezt erőszak és tokoladás nélkül, szeretettel, de láthatóan tegyük, imádkozva Istenhez – emelte ki a váci megyéspüspök.

Osztie Zoltán, a budapest-belvárosi Nagyboldogasszony-főplébánia-templom plébánosa a Jó, hogy vagy! Életvédők Szövetsége célkitűzését bemutatva hangsúlyozta: az élet védelme egyetemes emberi ügy, az ember boldogulásának kulcsa. Ahhoz, hogy kellő súllyal képviseljük, és képesek legyünk elültetni azt a társadalmi köztudatot, össze kell fogniuk az életvédelemért dolgozó szervezeteknek. Egységre törekvő szövetségük a Jó, hogy vagy! mottóval foglalja össze, amit e közösségek az életvédelemről gondolnak és a szeretet lényegéről üzennek. A szövetség Kárpát-medencei szervezete épít, hogy érdekképviselete hatékony legyen, és megfogalmazta az életvédelem tíz pontját, amely közös alap lehet minden, e területen tevékenykedő szervezet számára.

Bögi Istvánné hitoktató tanúságtételében arról beszélt, mennyire hálás az életéért. Amikor 1950-ben megfogant, szülei és kisöccse nagy szegénységben éltek. Vályogházukat édesanyja és édesapja a két kezükkel építették, egy vastag pokróc volt az

ajtó. Úgy határoztak, hogy a nehéz körülmények ellenére megtartják az érkező gyermeket, de a nagycsalád ostromolni kezdte őket: „Minek ez a gyerek, nem vagytok elég koldusok? Nekünk sincs, nem tudunk segíteni nektek.” „Meggyőzték anyámat az abortuszról, ő pedig elindult Bajára... Tele volt a szíve félelemmel. Útja a barátok temploma mellett vezetett el. Bement, hogy kiöntse a szívét. Sírva borult Mária elé. »Segíthetek?« – lépett oda hozzá a pap. Anyám elpanaszolta neki a fájdalmát. A pap azt mondta neki: »Ahoval Isten bárányát küld, oda leleget is ad.« És megígérte, imádkozni fog érte” – mesélte a

sorozat magyar szinkronnal elérhető az Egy élet csatornán.

A Students for Life of America (Egyetemisták Amerika Életéért) mozgalom egyetemi campusokon van jelen, hallgatókat toboroznak és képeznek. Online felületeiken tájékoztatást adnak arról, hol és hogyan érhetnek el azonnali segítséget azok, akik döntés előtt állnak a magzat életével kapcsolatban. A szervezetnek erénye a gyors és élénk reagálási képessége. „Ha ezek a fiatalok megjelennének egy-egy jelentős eseményen, a média, ami egyébként erősen abortuszpárti, nem hagyhatja figyelmen kívül ezeket az örömteli fiatalokat.”

eszköze a cikluskövetés, amellyel időben felismerhető, ha valakinek nincs rendben a ciklusa, és könnyebben eldönthető, mi a normális és mi a kóros. A testtudatosság kontrollérzést ad a nőnek, és hatékonyabbá teszi az orvossal való együttműködését is. A nőgyógyász szerint ezért már a középiskolai évek kezdetén oktatni kellene a cikluskövetés módszertanát.

Várbió Szabolcs felhívta a figyelmet a reprodukív élettervezés fontosságára is. Véleménye szerint vannak, akik úgy gondolják, az orvostudomány ma már mindenre képes, pedig tisztában kell lenni a biológiai adottságokkal és azzal, hogy

nek az élethelyzetükhöz, és szabad döntést hozhassanak a gyermekkel kapcsolatban. Az egyik kismama végül megtartotta a babát, a közösség pedig adományokkal segítette, hogy el tudjon indulni az életben. A másik nő megszülte a babát, és örökre adta egy hét éve gyermekre váró házaspárnak. Mindketten életet adtak a gyermeknek, megtapasztalták a gondoskodást, és valóban szabadon, belső hangjukat követve hozták meg a döntésüket.

Kothencz János, az ÁGOTA Alapítvány – Szent Ágota Gyermekvédelmi Szolgáltató főigazgatója, aki maga is állami gondoskodásban nőtt fel, a nevelőszülőség kérdéséről beszélt. Rámutatott arra a drámai helyzetre, hogy napjainkban egyre csökken a nevelőszülők száma. Ma mintegy huszonegyezer gyermek él állami gondoskodásban. Az utóbbi évtizedekben a nevelőszülői hálózat veszélybe került, és ezzel együtt jár a visszaintézményesülés réme – konstatálta a veszharangot.

Katolikusként mindent megteszünk-e a családjukból kiemelt, nehéz sorsú gyerekekért? – tette fel a kérdést. – Legyünk propagátorai a nevelőszülői hivatásnak, amely leginkább képes pótolni a gyermekek által elszenvedett veszteséget, és feltétel nélküli, gyógyító szülői szeretetet tud adni!

Udvardy Márton és Udvardyné Tóth Lilla, a Kaposvári Egyházmegye életvédő referensei *Életvédelem az egyházmegyében és a plébánián* címmel arról beszélt, hogyan lehet elkötelezett életvédő munkát útjára indítani egy egyházmegyében. Országos programok alapján a helyi sajátosságoknak megfelelő kezdeményezéseket indítottak el. Papokat, hitoktatókat, fiatalokat, szülőket szólítanak meg, kapcsolatokat építenek, így teremtenek közösséget az életvédelem ügye köré. Erre buzdították az életvédelmi nap résztvevőit is.

Délután szekcióban folyt tovább a munka. *Hol a helyem a prevencióban?* címmel Masa Andrea védőnő, a Szegedi Tudományegyetem mesteroktatója vezetett beszélgetést. A fiatalok az Élet Szolgálatában Közösség tagjai bemutatották a 9 hónap az életről elnevezésű kezdeményezést.

Hogyan szervezzünk életvédő programokat közösségeinkben? – erről Schaffler Ágnessel és Farkas Mónikával beszélgethettek a résztvevők. Gyógyulás a magzatvesztés utáni gyászról – ez volt Udvardy Márton és Udvardyné Tóth Lilla szekciójának témája. Hogyan lehet a legjobban kommunikálni az életpárti üzenetet? Tények és kommunikációs technikák az élet védelmében – e témában Pontifex Sári kérdezhettek a résztvevők. Az előadások szünetében életvédő egyesületek, civil szervezetek standjai várták az érdeklődőket, folyt az ismerkedés, az információcsere, kapcsolatépítés.

A napot szentmise zárta a szegedi dómban. Krisztus Király ünnepén Marton Zsolt püspök arról a királyról beszélt, aki tanúságot tett az igazságról, s elhozta Isten irtalmát és megbocsátó szeretetét a világba. A szentmiseben sokan tettek fogadalmat, hogy kilenc hónapon át imádkoznak egy-egy megfogant magzat megszületéséért és további életéért, szüleiért. A lelki adoptálók felsorakoztak Martin Hudáček *A meg nem született gyermek* című szobra előtt, és kitarást kértek Istentől ígéretük megtartásához. A szentmisén a Gábor kántorházaspár vezetésével a bordányi és zombói gyerekek Boldog Jolánta és Szent Margit Szkolája énekeltek.

Trautwein Éva
Fotó: Merényi Zita

A Meg nem született gyermek szobra

hitoktató, aki azt is elmondta: a második apjának tekinti ezt a papot, bár a kiletét, hiába nyomozott utána, nem ismeri.

Bögi Istvánné 1987 óta hitoktató. Hetvennégy évesen is tanít, nyári táborokat szervez, három ifjúsági csoportot vezet, nemzedékek nőttek fel hitben a keze alatt. „Félszavakból is megértem a gyerekeket. Szeretetre és figyelemre szomjasak” – mondja.

Amerikában volt a legerősebb, onnan indult az „abortuszipar”, és ott a legvirágzóbb az életvédelmi mozgalom is, mert az emberek látják, hogy az abortusz legalizálása mennyi problémát szült a társadalomban. Hogyan építik a tengerentúlon az élet kultúráját? Mit tanulhatunk tőlük? – tette fel a kérdést Pontifex Sári, az Egy élet csatorna nemzetközi referense, aki az amerikai életvédő mozgalmak sikeres példáiból mutatott be válogatást.

A Live Action életvédő szervezet több millió embert ér el. Kiemelt tevékenysége az edukáció: animációs filmsorozatot mutatja be az abortusz módszereit. Ezeknek a filmeknek a megtekintése mintegy harminc százalékos véleményváltozást eredményez az abortusszal kapcsolatban. A Live Action kommunikációja egyszerre szól a szívhez és az értelemhez. Az érzelmeinkre próbálnak hatni, ugyanakkor tudományos álláspontok alapján érvelnek az abortusz ellen. A

Életpárti szülész-nőgyógyászok szervezete teremt közösséget az életigenlő orvosoknak, és segít, hogy ellenálljanak a rájuk nehezedő külső nyomásnak. Szakmai segítség is nyújtanak, és tudományos ismeretekkel látják el a döntéshozókat. A Pro Life America életpárti törvényekért folytat küzdelmet, a politikára koncentrálnak. A statisztikák azt mutatják, hogy azokban az országokban, ahol majdnem teljesen illegálisnak számít a művi terhességmegszakítás, öt százalék körüli az abortuszráta. Az abortusz legalizálása legitimitást ad a terhesség megszakításához – mondta az előadó.

A Secular Pro-Life szervezet nem vallási érvekkel küzd az életért; arra hívja fel a figyelmet, hogy az életvédelem emberi jogi kérdés. „Amerikában könnyű, hiszen van pénz, de nagyon sok múlik a civil kezdeményezéseken. Az állam nem feltétlenül tudja jól kezelni az abortusz kérdését, kellenek olyan emberek, akik képviselik ezt az ügyet, és létrehozzák azt a mozgalmat, amit a magzat védelme megérdemel, megkíván” – mondta az Egy élet csatorna nemzetközi referense.

A reprodukív tudatosság fejlesztésének fontosságát hangsúlyozta Várbió Szabolcs, a Szegedi Tudományegyetem (SZTE) Szülészeti és Nőgyógyászati Klinikájának igazgatója. Elmondta: az orvosok körében napjainkban tapasztalható kiegészítő oka az az alapvető feszültség, hogy az orvoslás elszakad a morális gyökerektől, és technokrata átalakuláson megy keresztül. Az orvos élethivatásának tekintti, hogy a vágyott gyerekek megszülessenek. Lehetséges és szükséges a nők testtudatosságának erősítése. Ennek fontos

Legyünk együttérzők!

A brit püspökök közleménye az életvégi törvényjavaslatról

Anglia, Wales és Skócia katolikus püspökei november 14-i dátummal tették közzé az asszisztált öngyilkossággal kapcsolatos közleményüket, annak kapcsán, hogy Nagy-Britannia parlamentje két hét múlva tárgyalja a végstádiumban lévő felnőtt betegekéről szóló törvénytervezetet. Ritka eset, hogy közösen szólal meg az angol és walesi, illetve a skóciai püspöki testület. A közlemény középpontjában az együttérzés áll, a szenvedők kísérése; emellett a főpásztorok határozottan kiállnak a társadalom sérülékeny tagjai mellett, akik veszélybe kerülhetnek a törvénytervezet emelése esetén, valamint a jobb palliatív ellátás hozzáférhetősége érdekében is szót emelnek. A Legyünk együttérzők! című közleményt az alábbiakban olvashatják.

tegeket, akik hamarosan útjuk végére érnek.

Kérjük mindazokat, akik osztoznak velünk az emberi méltóságba és az élet szentségébe vetett katolikus hitben, beleértve más keresztényeket, más valláshoz tartozókat, a józan és jóakarátú embereket, hogy csatlakozzanak hozzánk, és védjük meg a leggyengébbeket és legkiszolgáltatottabbakat, akiket ez a törvényjavaslat veszélyeztet.

Az élet olyan ajándék, amelyet oltalmazni kell, különösen amikor betegség és halál fenyegeti. A palliatív ellátás, a szakértelemmel végzett fájdalomcsillapítás, a megfelelő emberi, lelki és pasztorális támogatás együtt adják a helyes, a legjobb módját annak, hogy az életük végén járó emberekről gondoskodjunk.

Megfelelő finanszírozásra és forrásokra van szükségük a hospice-oknak és a palliatív ellátást nyújtó szakembereknek – ez szolgálja hitelesen közös emberi méltóságunkat, és fejezi ki iránta való tiszteletünket. Az asszisztált öngyilkosság körüli vitában olyan sokat beszélnek a választás szabadságáról és az autonómiáról; az autonómia azonban nem abszolút, és mindig a közjóval összefüggésben kell vizsgálni, az egész társadalmat figyelembe véve. A szenvedő embereknek szükségük van rá, hogy tudják: szeretik és becsülik őket. Együttérző gondoskodásra van szükségük, nem pedig segítségre, hogy véget vethessenek az életüknek.

Az asszisztált öngyilkosság témája súlyos elvi kérdéseket vet fel. A Parlamentnek szomorúan kevés idő áll rendelkezésére ahhoz, hogy

megfontolja a végstádiumú felnőtt betegek érintő (életvégi) törvényt, amely engedélyezné az asszisztált öngyilkosságot. Noha a törvényjavaslat szerint lesznek biztosítékok, ezzel szemben azon országok tapasztalatai, ahol már bevezették az asszisztált öngyilkosságot, azt mutatják, hogy az ilyen beígért biztosítékok hamar feledésbe merülnek. Belgiumban, Hollandiában, Kanadában és az Egyesült Államok egyes részein az asszisztált öngyilkosság feltételeit jelentősen kibővítették, vagy a törvényben vagy a gyakorlatban, sok esetben kiterjesztve mentális betegségben szenvedő emberekre vagy más olyan betegekre, akiknek nincs halálos diagnózisuk. Nem mindig könnyű előre megmondani, hogy egy végstádiumban lévő személynek mennyi ideje van hátra, így ez a törvényjavaslat kivitelezhetetlen.

Aggasztónak tartjuk, hogy a legalizálás milyen hatással lehet társa-

dalmunk legkiszolgáltatottabb tagjaira. Az élet befejezésének lehetőségét hamarosan és észrevétlenül a halál kötelességeként élhetik meg. Egyesek úgy érezhetik, hogy további létezésük teher mások számára, így hallgatólagosan vagy kifejezetten elvárják tőlük az asszisztált öngyilkosságot. Ide tartoznak az idős, a rossz egészségi állapotú és a fogyatékossgal élő emberek is. Ezeknek az embereknek a védelme a civilizált társadalom alapja; a jó kormányzás középpontja.

Szintén aggodalomra ad okot, hogy a törvényjavaslat alapjaiban károsítja az orvosok és betegek közötti kapcsolatot. Előfordulhat, hogy nyomást gyakorol az orvosokra és az egészségügyi személyzetre, arra vezetve őket, hogy ajánlást tegyenek rá vagy megkönnyítsék az ilyesfajta eljárásokat. Biztosítva lesz-e a lelkiismereti alapú tiltakozás joga akár az egyének, akár az intézmények számára? Nem szabad alábecsülni a

hospice-okra, ápolóotthonokra, a szociális szférában és közösségi ellátásban dolgozóakra gyakorolt hatást sem. Gyökereken megváltozik a bizalommal teli és támogató éthosz, amely a rászorulókat és családjaik szolgálatának alapját képezi.

Arra kérünk minden jóakarátú embert, hogy fejezze ki tiltakozását a törvényjavaslat ellen, és álljon ki a jobban finanszírozott palliatív ellátás mellett, amely Angliában, Walesben és Skóciában is legyen minden rászoruló számára egyformán elérhető. Kérünk mindenkit, hogy tájékozódjon és másokat is tájékoztasson erről a kérdéstről, és lépjen kapcsolatba parlamenti képviselőjével, hogy jelezze tiltakozását, valamint kérje tőle, hogy ellenezze, illetve ne támogassa a törvényjavaslatot.

Mint katolikus püspökök, arra hívunk minden katolikust és mindazokat, akik osztoznak keresztény hitünkben, hogy forduljanak imában Istenhez, a mi Atyánkhoz. Kérjük, hogy imádkozzanak azért, hogy az emberi élet méltósága védelemben részesüljön.

Krisztus a keresztén egyesült az emberi szenvedés valamennyi formájával és valamennyi szenvedő emberrel. Az élet megváltozik öbenn, nem pedig véget ér.

Keresztre feszített és feltámadt testében megmutatja nekünk, hogy a szeretet mindig erősebb, mint a halál.

Fordította: Verestói Nárcisz
Forrás és fotó: Catholic Bishops' Conference of England and Wales

Mi, angliai és walesi, illetve skóciai katolikus püspökök úgy véljük, a valódi együttérzést fenyegeti, hogy a Parlamentben javaslatra került az asszisztált öngyilkosság legalizálása. Az együttérzés azt jelenti, hogy a másik személy szenvedésébe belebocsátkozom, és osztozom vele abban. Azt jelenti, hogy soha nem mondunk le senkiről, és nem hagyjuk magára. Azt jelenti, hogy életük természetes végéig szeretjük őket, még akkor is, ha nehezen látjuk meg a célt és az értelmet az életükben. Az együttérzés azt jelenti, hogy elkísérjük az embereket, különösen betegségben, fogyatékossgban és időskorban. Erről a valódi együttérzésről teszünk tanúságot akkor, amikor gondoskodással és tisztelettel vesszük körül a terminális állapotú be-

Béke a barbárok között – avagy a szív kitágítása

„Sokszor elgondolkodtam a kérdésen: hogyan lehetne teljesen helyreállítani a barbár módon megsértett erkölcsi és társadalmi rendet?” – veti fel a máig érvényes kérdést 2002-ben a béke 35. világnapjára írt üzenetében Szent II. János Pál. Sok tekintetben érezhetjük úgy, hogy valóban egy barbár módon megsértett világban élünk. Támadás alatt áll a család, az identitás, a magzatok, a gyerekek, a nemzetek és a nemzethez tartozás. Botrányok, kiábrándulás, közöny, elidegenedés tépázza az egyházakat, éhínség, széthúzás, hatalmaskodás, kicsinyes vádaskodás teszi tönkre sokszor a mindennapjainkat. Veszélyben az élet, az élővilág. Sokakban fogalmazódik meg mindezek láttán a végidők víziója, és az, hogy ennél talán nincs lejjebb. A minap emlékeztünk meg a szomszédunkban dúló háború ezredik napjáról, amellyel kapcsolatban így ír egy kárpátaljai édesanya:

„Igazából nem lehet kívülről elképzelni azt, ami ezzel a helyzettel jár. A mindennapos rettegés a férfiakért, a temetések, a bujkálás, a nélkülözés és a szétszakadtság miatt a családi konfliktusok, a mérhetetlen kiszolgáltatottság, a lányok hiábavaló párkeresése, az apák

hiánya, a rettenetes honvágy, az otthon és a haza pusztulása, a jobb jövőbe vetett remény egyre halványabb pislákolása...”

Nem viselkedhetünk strucc módjára, de nem adhatjuk fel a béke és az igazságosság reményét sem. II. János Pál pápa gondolataival keressük a kiutat ebből a szorongatásból: „Gondolkodván és a Szentírás tanulmányozva arra a meggyőződésre jutottam, hogy a fölforgatott rendet csak az igazságosság és a megbocsátás összekapcsolásával lehet helyreállítani. Az igaz béke támpillérei az igazságosság és a megbocsátás, ami a szeretetnek különleges formája.”

És máris halljuk Pilinszky dillemmáját: „Igazság, igazságosság,

szeretet: e három szó egyszerre kulcsa földi és természetfölötti életünknek. Ugyanakkor: soha annyi csalást, igazságtalanságot és kegyetlenséget nem követtek el, mint éppen e három szó jegyében és nevében.”

Elgondolkodtató ez a fogalom páros. Sajnos a valóságban inkább ütköztetjük ezeket a tartalmakat: vagy igazságosság, vagy megbocsátás.

Az igazságosság a közgondolkodás értelmezésében azt jelenti, hogy mindenkinek annyit juttassunk, amennyi jár neki. Érezzük, tapasztaljuk, hogy ez így nagyon kevés, és még ez sem valósul meg. Nem járna minden gyermeknek ép család és annak békéje? Nem járna mindenkinek emberhez

méltó életkörülmény, otthon, haza, szabadság, megbecsülés, élelem és szerető emberi ölelés is? Jól tudjuk, az igazságosság nem merülhet ki a törvények betartásában. Alapvetően hamis az a sokszor hallható csúsztatás: „amit a törvény nem tilt, azt szabad”. „A szív jósága tágabb teret foglal el, mint az igazságosság tágas mezeje” – mondja Goethe.

Csupán a járandóságok, a szűken értelmezett törvényes jogok emlegetésével nem jutunk messzire. Nevelésünknek, és az oktatásnak is, a jelenleginél sokkal hangsúlyosabban kellene képviselnie, tanítania és gyakorolnia az igazságosság társerényét, a méltányosságot, az összetartozást, a megbocsátást, az irgalom hétköznapi megvalósulásait. Ez valójában nem más, mint az adott konkrét tárgy körét meghaladó szempontok keresése, figyelembevétele. Kicsit kilépve az elméleti megfontolásokból: nemcsak az a fontos, hogy mit mondott valaki, hanem az is, hogy hogyan mondta és miért. Gyors és kíméletlen kritikánkat nem volna-e jó többször is átgondolni? Megkeresni az esetleg zavaró vagy bántó viselkedés okát, hátterét. Nem rögtön minősíteni, büntetni, címkézni, osztályozni,

méricskélteni. Mindig keresni a láthatók mögött rejtőző motívumokat, amelyekről az illető

”

A Békességhez születésére vágyunk, várunk. Itt az alkalmas idő a szív kitágítására. Edith Stein karmelita szerzetes vértanúnk levelében így üzen a barbár idők élőknél: „Ne fogadj el semmit igazságnak, ami szeretet nélkül van!”

vagy tehet, vagy nem. Talán ezt nevezzzük irgalomnak, gyengédségnek, kegyelemnek, figyelmességnek, ami természetesen nem áll szemben az

igazsággal, sőt annak éppen egy felelősségteljesebb, átfogóbb megvalósítására törekszik. Ez tehát nem gyengesség, hanem éppen a tágabb szívű igazságosság ereje és alapja, „a rossz elé állított végső korlát, az isteni irgalom” (Szent II. János Pál).

Nem ezt látjuk-e Isten ítéleteiben és törvényeiben, Jézus minden tettében? Az irgalmas szamaritánustól kezdve a házasságtörő asszonyon át a tékozló fiúig, és a kánai menyegző csodáját vagy a Jézust megtagadó Pétert szemlélve, vagy a jó Pásztor és az elköborló „egy” történetét olvasva.

Advent van. A Békességhez születésére vágyunk, várunk. Itt az alkalmas idő a szív kitágítására. Edith Stein karmelita szerzetes vértanúnk – akit igazságtalanul és méltánytalanul elhurcoltak és kivégeztek – levelében így üzen a barbár idők élőknél: „Ne fogadj el semmit igazságnak, ami szeretet nélkül van! És ne fogadj el semmit szeretetnek, ami igazság nélkül van!” Lehet, hogy ennyire egyszerű lenne a megoldás? Mielőtt megszólalnánk, öltöztessük szeretetünket igazságba, igazunkat pedig szeretetbe!

Uzsalyné Pécsi Rita neveléskutató

Erőforrásunk Krisztus, befektetésünk az ember

A szociális munkások katolikus képzéséről

(Folytatás az 1. oldalról)

Munkájuk során nem válogatnak a helyzetek és a rászorultak között, előítélet nélkül látják meg az emberi testbe zárt magányt, elszigeteltséget, betegséget, függőséget – de a méltóságot is, és tisztelettel gondozzák, segítik a rájuk bízottakat. Ők a csendes, háttérben dolgozók.

A szociális munka – neve ellenére – nem egyszerűen munka, hanem hivatás, melynek középpontjában az ember és társas környezetének kapcsolata, konfliktusa áll. „Aki szociális munkát végez, az nehézségekkel és problémákkal küzdő emberekkel foglalkozik, családokkal, fiatalokkal, idősekkel, fogyatékkal élőkkel” – olvasható a Veszprémi Érseki Főiskola oldalán.

Az intézmény Szociális Tanulmányok Tanszéke a társadalmi élet olyan területeire képez embereket, ahol hatékony segítségre van szükség egyének és közösségek életminőségének javításához, a társadalmat veszélyeztető tényezők feltárásához, megelőzéshez. A Veszprémi Érseki Főiskolán 1995 óta folyik képzés szociális munka szakon államilag támogatott és önköltséges formában, 2013-tól – folyamatos kínálatbővítéssel – pedagógusok és szociális szakemberek számára meghirdetett posztgraduális, alapidiploma utáni szakok is indultak.

„A robbanásszerű változás a 2020-as évekre tehető, amikor a szociális munka BA szakhoz sikerült a hozzárendelünk és akkreditálnunk a szociális munka mesterszakot, majd a szociálpedagógia BA szakot – mondja Sebestyén József, a főiskola rektora a jövőre harmincéves képzésről. – Az volt az elképzelés, hogy az alapképzések mellett legyenek posztgraduális képzések mind a szociális, mind a pedagógiai képzési területen a pályán lévő diplomás szakemberek részére. A veszprémi főiskolán a szociális képzések szinte teljes skálája elérhető.”

Hogyha valaki a szociális ágazat iránt érzékeny, és azt tűzi ki célul, hogy egyének, közösségek, csoportokon segítsen, és ehhez egy széles képzési kínálatot keres, akkor itt nagyon jó helyen jár. A szociális munka alapszakra való bejutást könnyíti, hogy már nem kell emelt szintű érettségivel rendelkeznie annak, aki ezt a továbbtanulási lehetőséget választja. A főiskolán a 2023/24-es tanévben hirtelen megtízszereződött a jelentkezők és a felvett hallgatók száma ennek köszönhetően. A lemorzsolódások ellenére is sok a hallgató, akárcsak a mesterszakon, ahol bármely egyetemen, főiskolán

megszerzett diploma után azonnal folytathatja tanulmányait az, aki e szakma iránt érdeklődik, de akár tíz év múlva is jelentkezhet az, aki továbbtanulna.

Mi motiválja a jelentkezőket? „Sokan várták már, hogy legyen itt, a térségben szociális munka mesterképzési lehetőség, másrészt a korábbi hallgatóink – a nálunk megtapasztalt pozitív élményeik miatt – ragaszkodtak ahhoz, hogy itt tudják folytatni az emelt szintű képzést is” – mondja Ládonyi Zsuzsanna.

A főiskola mint főegyházmezei fenntartású intézmény a társadalomba kilépő Egyházat is képviseli, hasznos közéleti tevékenységet, külső társadalmi missziót folytat. „Egy Krisztus-arcú főiskolát szeretnénk felépíteni” – fogalmaz a rektor. Céljuk, hogy karitatív szemlélettel, magas szakmai színvonalú képzésekkel a felsőoktatási piacon is profik legyenek. „Volt ferences diákként nem mehetek el amellett, hogy Assisi Szent Ferencet a szociális munkások védőszentjének is tartják. Mi az ő szellemiségét igyekszünk követni. Ma jóléti társadalmi terméknek tekintenek a szociális ellátásra, miközben az irgalom oldaláról kellene megközelíteni” – hangsúlyozza Sebestyén József. Az elesettek, a perifériára szorult emberek megsegítése iránti vágy kell, hogy vezérelje azt, aki ezt a hivatást választja. A főiskolán a szociális munka napnali tagozatos képzésként indult, de ma már az évfolyamok összetételét nézve látszik, hogy a hallgatók több mint kétharmada levelező munkarendű, vagyis magából az ágazatból, az ellátásból érkeznek a középfokú végzettségű hallgatók. Tapasztalattal rendelkeznek, ezért egészen másképp kell hozzáállni a képzésükhöz, mint korábban. Tudásmegosztásról van már inkább szó, nem pedig a

tudás átadásáról. „A tudás rendszerezése és a szemlélet fejlesztése a feladatunk, esetmegbeszélésekkel, esetelemzésekkel. Önmagában a szociális munkára is mint értékrendi

irányzat, vagy a szociáltereapiás szerepjáték, meseterápia – mindezekkel a segítő szakember saját személyiségét is építheti, fejlesztheti, karban tarthatja magát. „A képzés célja az is, hogy a konzultációs alkalmak, képzési blokkok rekreációs céllal is működjenek – a végzett szakemberek tudjanak távolságot tartani a hétköznapi küzdelmeiktől, amiben benne vannak. Ennek megfelelően különösen nagy hangsúlyt helyezünk a hallgatói életre, hogy töltekezhessenek az itt átéltekből” – mondja Ládonyi Zsuzsanna docens. A főiskolán folyamatosan kutatásokat végeznek, szakmai találkozót szerveznek a segítő szolgáltatások fejlesztése érdekében. Idén a november 15-én megrendezett, mindenki számára nyitott volt, ezt járta körül: „Lehetsz jól segítőként”. Hiszen kiemelt jelentőségű, hogy a segítő szakember jó mentális állapotban legyen. Mérvadó szempont a kapcsolatépítés is, mert szociális munkát nem lehet magányosan végezni; a főiskolán új emberi és szakmai kapcsolatokat építhetnek ki a hallgatók. Például a gyermekjóléti szolgálatnál dolgozó munkatárs sem egyedül végzi a munkáját. Együtt kell működni a gyerekorvossal, a gyámhivatallal, a rendőrséggel, a pedagógussal – tehát a szakmaközi együttműködés alapvetően fontos a

képzésre kell tekintenünk. Nálunk egyházi intézményként a karitás, a Krisztus-központúság és a konkrét evangéliumi értékek kell hogy megjelenjenek, és ezzel mindenképpen többet adhatunk, mint a világi iskolák” – vélekedik a rektor.

Veszprémben olyan szakmák képzése folyik, melyek képviselői különösen veszélyeztetettek a kiegész

szempontjából: pedagógusok, hittanítók, csecsemő- és kisgyermeknevelők, szociális munkások kerülnek ki az intézmény falai közül. A magas szintű képzés érdekében a szakmai oktatás szerkezetét is át kellett strukturálni, nagyobb hangsúlyt fektetve bizonyos területekre, amelyeket az ágazatban tapasztalt szükségletek határoznak meg. A diákok számos tárgy közül választhatnak specializációt: található a kínálatban művészetterápia, zeneterápia, táncmeditációs

szociális munkában. A konkrét esetek közös megbeszélése – kiket tud megkeresni, milyen szakemberek véleményét kérje ki, milyen erkölcsi határok vannak, meddig tart az ő felelőssége – a szakmai fejlődést segítik.

Ládonyi Zsuzsanna szerint megjelentek olyan társadalmi kihívások is, amelyekre válaszolnia kell a szakmának. Ennek megfelelően a „Digitális lehetőségek és kihívások a szociális munkában” elnevezésű új tárgy is bekerült a kínálatba. „Felgyorsult

világban élünk, ahol a kommunikációs eszközök mindent átszönek, és fel kell mérni, hogy ezek milyen kihívások elé állítják a szociális területen dolgozókat. A középiskolai korosztályt is leginkább az online felületen lehet megszólítani, de ha már ez sikerült, akkor mégis az a jó, ha kifejezetten offline módon, személyesen kapnak segítséget a szükségleteikre.”

Emellett van nekünk egy Krisztusunk is, aki az irgalom és az odafordulás technikáját tanítja nekünk. Ez keretezi a szakmai munkát is. Néhány éve még alig voltak hallgatóink, de két-három év után – komoly erőfeszítéseket téve – most ott tartunk, hogy közel 180 szociális munka szakos hallgatónk van, és az itt képzett vagy továbbképzett emberek evangelizálnak is a munkájukkal” – mondja a rektor.

A nem hívó hallgatókat is óhatatlanul átítatja ez az odaforduló, krisztusi szemlélet, a többit pedig rábízják a kegyelemre. „Azt mondhatjuk, hogy a VEF az egyik legerősebb felsőoktatási szociális képzőintézmény – a misszióink is ez: olyan szociális és egészségügyi képzések szervezése, amelyek a hitéleti gyökereinkhez tökéletesen illeszkednek. Mindig szem előtt tartanuk, hogy mit tanít az Egyházunk arról, hogy mi a társadalmi szerepünk. A Gondviselés mellettünk volt és van, és a hallgatói létszám ugrásszerű megemelkedése talán igazolja, hogy jó úton járunk. Nekem az a célom, hogy legyen hasznos, amit teszünk, hogy érezzük azt, hogy abban, amit csinálunk, kedve telik az Istennek. A mi erőforrásunk Krisztus, de befektetésünk az ember” – összegezz a rektor.

A társadalmi érzékenyítést, a szemléletformálást már kisgyerekkorban el kell kezdeni. Középiskolai szinten az iskolai közösségi szolgálat is teret adhat ennek. Ugyanakkor ebben mindannyiunknak nagy szerepe és felelőssége van, a példamutatásunk által is: ahogyan – akár családon belül – az idősebbekkel bánunk, vagy segítséget nyújtunk az utcán, az iskolában, a munkahelyünkön, hogy tiszteletben tartjuk a másikat, figyelünk egymásra, támogatjuk egymást, mert mindenki számít és mindenki fontos.

Ne csak a mai napon, máskor is gondoljunk halás szívvel a szociális munkát végzőkre, akik csecsemőkorától halálunkig mellettünk vannak és segítő kezét nyújtanak! Rájuk, akik sokszor láthatatlanul, a háttérben tevékenykedve egy életet át elkísérnek bennünket.

Ujváry-Radics Gabriella
Fotó: Lambert Attila

Karitászönkéntesek lelkinapja Ófehértón

A Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegyei Karitászönkéntesek november 16-án Ófehértón lelkinapot tartottak. Ez alkalommal ünnepelték az Árpád-házi Szent Erzsébet-templom búcsúját is Bosák Nándor nyugalmazott debrecen-nyíregyházi püspökkel.

A lelkinapon Csordás Gábor plébános, egyházmegyei karitászigazgató köszöntője után Lengyel József, az egyházközség plébánosa tartott két előadást, majd a résztvevők kiscsoportos beszélgetések során osztották meg örömeiket, nehézségeiket egymással, végül Bosák Nándor nyugalmazott debrecen-nyíregyházi püspökkel templombúcsút ünnepelték az ország egyik legrégebbi, Árpád-házi

Szent Erzsébet tiszteletére szentelt templomában. A lelkinapon a közösségeket elkísérő lelkipásztorok is részt vettek, valamint Simon József, Ófehértó polgármestere, aki erre a napra a közösség rendelkezésére bocsátotta a település közösségi házát.

Lengyel József plébános első elmékedése Árpád-házi Szent Erzsébet szolgáló szeretetéről szólt, amelynek üzenete ma is aktuális. Előadása után a plébános egy-egy szál rózsával köszönte meg Csordás Gábor egyházmegyei karitászigazgató és Roszel Gertrud, az egyházmegyei karitászközpont irodavezetőjének egész éves munkáját.

Bosák Nándor püspök a szentmisén elhangzott elmékedésében hangsúlyozta: az evangéliumban az

ellenszeregettről hallhattunk (Lk 6,27–38), Jézus itt nagyon keményen beszél. Ez nehéz feladat, de mindenkivel szemben ezt a krisztusi parancsot kell követni. A karitatív munkának is megvan a maga nehézsége. Az ember szolgál, segít. De hányzor látjuk meg az eredményt? Megköszönik, viszonzják a cselekedeteinket? Az ember elfárad ebben a munkában, és könnyen feladja ezt a szolgálatot. De tudatosítuk magunkban, hogy a szeretetszolgálat soha nem térül meg a földön, mégis olyan befektetés, amely mögött Isten ajándékozó jósága, szeretete áll – bátorította a jelenlévőket Bosák Nándor püspök.

Forrás és fotó: Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye

TÁRSKERESŐ

EGYEDÜLÁLLÓ. 70 év körüli, hívő keresztény, művelt, épkézláb, természetet kedvelő úriember barátságát keresi hasonló korú, Győr-Sopron vármegyei, fiatalos, diplomás hölgy. Válaszokat „Szép karácsony” jellegre a szerkesztőségbe várjuk.

REGISÉG

REGISÉGEKET, hagyatékot, örökséget bútorokat, festményeket, herendi porcelánt,

ezüsttárgyakat, ékszerket, aranyneveket, szobrokat, karórákat, érméket, kintutéséket magas áron, készpénzért vásárolunk. T: 06/20-932-6495

PAPÍR- ÉS FÉMPÉNZT, bélyeget, képeslapot, papírregiséget és más régiségeket vásárolunk, illetve árverésre átveszünk. Budapest VI., Andrassy út 16. T.: 06/1-266-4154. Nyitva: hétfő-szerda 10-17, csütörtök 10-19 óra.

ANTIK bútort, festményt, órát, régiséget, csillárt, HAGYATEKOT vesznek. Ingyen LOMTALANÍTOK. Kozák János T.: 06/30-735-0043

REGI könyveket, képeslapokat vásárolok gyűjteményembe. T.: 06/20-341-9106

SZOLGÁLTATÁS

FOGSOROK, hidak készítése, javítása, szükség esetén háznál is. T.: 06/1-213-5726

ÓLÓMŰVEG ABLAKOK restaurálását, tervezését, kivitelezését több évtizedes tapasztalattal vállaljuk. Tóth Erzsébet. T.: 06/20-438-5993; www.uvegfestes-stainedglass.hu

IMAÓRA

Kútvölgyi Szűz Mária-engesztelőkápolna: engesztelő virasztás hazánk lelki megújulásáért minden csütörtökön 20 órától pénteken 5 óráig az Oltárizsentség előtt. 22 órakor szentmise. Cím: Budapest XII., Galgóczy u. 49. (BKK: a Széll Kálmán térről a 128-as busszal a végállomásig, a Regöczi István térig.)

Az Örökimádás-templom (Budapest IX., Üllői út 75-77.) szentségimádási rendje: hétköznap 8 órától 18 óráig, vasárnap 12 órától 18 óráig. Minden csütörtökön a 17 órakor kezdődő imaórán, majd az azt követő szentmisén előre felvett miseszándékokért imádkoznak. Minden hónap első csütörtökén Erdő Péter bíboros celebrálásával papi és szerzetesi hivatásokért, a másodikokon a templom karitász-csoportjának szándékára, a harmadikon az imaladába elhelyezett szándékokért imádkoznak.

A Szent István-bazilika Mária-kápolnájában (Budapest V., Szent István tér 1.) égi kérésre, huszonhat éve minden csütörtökön 20 órától péntek reggel 5 óráig engesztelő imavirasztást tartunk Magyarországon, a magyarság lelki megújulásáért. 21 órakor mindig más atya mutat be szentmisét a két legszentebb Szív szándékára. Mindenkit szeretettel várunk! Imádkozzunk együtt!

Elsöpönteki missziós konferenciabeszédek a magyar családokhoz a városmajori Jézus Szíve-templomban (Budapest XII., Csaba utca 5.). A 18 órakor kezdődő szentmisék után a kistemplomban beszélgetés az elhangzott homíliáról. Mindenkit szeretettel várunk. Bővebb információ: <https://www.varosmajorplebania.hu/>

Elváltakért és egyedül maradtakért mutatnak be szentmisét minden hónap első keddjén 17 órakor a budapest-belvárosi Nagyboldogasszony-főplébánia-templomban (Budapest V., Március 15. tér 2.). A szentmise után tematikus beszélgetésre hívják a résztvevőket.

Szentmise Mindszenty József bíboros boldoggá avatásáért Budapesten és Egerben a következő napon: december 6., péntek. A boldogáavatási szándékra mondott szentmiséket 7 órakor előben közvetíti a budapesti városmajori Jézus Szíve-templomból (Budapest XII., Csaba utca 5.) a Magyar Katolikus Rádió, az egri bazilikából (Szent János Apostol és Evangélista-főszékesegyház, Eger, Pyrkér tér 1.) a Szent István Rádió.

SZENTSÉGIMÁDÁS

Debrecenben, a **Szent Anna-székesegyház keresztelőkápolnájában** (Debrecen, Szent Anna u. 15.) hétfőtől szombatig, a reggeli szentmisék végétől az esti szentmisék kezdetéig egész nap szentségimádási lehetőség lesz 2024-ben is. „Jöjjetek hozzám

Budai Műgyűjtő Tőkeerős Bereczky család saját gyűjteményének bővítése céljából, és több évtizedes privát külföldi műgyűjtő körének vásárol készpénzért: főnemesi, nagypolgári műtárgy-gyűjteményeket, hagyatékot, egyedi, régi pénzkülönlegességeket, ékszerket, külföldi és magyar művészek kiemelkedő festményeit, szobrait, bútorokat, órákat, perzsa szőnyegeket, Zsolnay kerámiákat, régi fegyvereket, kardokat.

BERECZKY AZ IGAZI ÉRTÉKMÉRŐ!
DINASZTIÁKON ÁT TARTÓ
SZAKÉRTELEM ÉS TUDÁS!

T.: 06/30-831-9905
e-mail: bereczky.b@gmail.com
www.bereczkyantik.hu

LOURDES-I ZARÁNDOKLAT REPÜLŐVEL

AZ ELSŐ JELENÉS ÉVFORDULÓJÁN
február 9-12. | 4 nap | 349.900 Ft/fő

ZARÁNDOKLAT RÓMÁBA,
CASCIAÁBA ÉS ASSISIBÉ

március 10-16. | 7 nap | 419.900 Ft/fő

MEDJUGORJEI ZARÁNDOKLAT

március 12-16. | 5 nap | 149.900 Ft/fő

FATIMAI ZARÁNDOKLAT

március 12-17. | 6 nap | 414.900 Ft/fő

HÚSVÉT RÓMÁBAN

április 17-21. | 5 nap | 374.900 Ft/fő

HÚSVÉT MEDJUGORJÉBAN

április 17-21. | 5 nap | 139.900 Ft/fő

TAVASZI ZARÁNDOKLAT RÓMÁBA

április 22-27. | 6 nap | 379.900 Ft/fő

LOURDES-I ZARÁNDOKLAT REPÜLŐVEL

május 1-4. | 4 nap | 334.900 Ft/fő

ZARÁNDOKLAT RÓMÁBA

május 12-18. | 7 nap | 419.900 Ft/fő

Ujember
KATOLIKUS HETILAP

Nyomtatás: Virtuoz Kiadó és Nyomdaipari Kft. • Ügyvezető: Tolonics Gergely
ISSN 0133-1205
KÉZIRATOKAT NEM ŐRZÜNK MEG
ÉS NEM KÜLDÜNK VISSZA.
LAPZÁRTA: 2024. november 25.

Kiadja a Magyar Kurír
Terjeszti a Magyar Posta Rt.
Hírlap Üzletág, előfizethető
a kiadónál, a postán.

mind, akik fáradtak vagytok és terhet hordoztok, és én felüldítelek titeket! (Mt 11,28). Szeretettel várják a közösségek, imacsoporthoz, családok, egyének jelentkezését erre a különleges lehetőségre, amelyre időpontot az egyházközség weboldalán <https://szentanna-plebania.dnyem.hu/> lehet foglalni, illetve további információ a szentszegimadas.szentanna@gmail.com e-mail-címen kérhető.

LELKIGYAKORLAT

A Szent Gellért Lelkigyakorlatos Házban (Leányfalu, Móróc Zsigmond út 141.): december 5-én 16 órától 8-án 13 óráig ADVENTI lelkigyakorlat Osztie Zoltán atyával. December 12-én 18 órától 15-én 13 óráig Gál Péter atya lelkigyakorlata: „Életszakaszok belső gyógyulása”. Elérhetőség: 06/26-383-212, 06/30-466-0749

Istenképek címmel Tornyai Erika rscj kísérésével tartanak lelkigyakorlatot 18-25 év közötti fiataloknak Budapesten, a Sacré Coeur Nővérek Forrás Lelkiségi Központjában (Budapest, XII., Mese u. 11.), november 29-én, pénteken 18 órától december 1-jén, vasárnap 14 óráig. Szeretettel várják az érdeklődőket.

Bánatszelidítő. A halál közelségével és a gyász fájdalmának terhével küzdőknek, valamint a mindennapi veszteségeinken való továbblépéshez szeretnénk segítséget nyújtani sorstárscsoporthoz. Találkozás a Pasaréti Közösségi Ház (Budapest II., Pasaréti út 102.) első emeleti termében kététhetes szerda délelőtt 10 órától 11.30-ig, a Szent Anna Plébánia (Budapest I., Aranyhal u. 1., a Bathányi téren, a templom mögött) alsó hittantermében pedig kététhetes szerda esténként 18 órától 19.30-ig. Időpontok: 2024. december 4., 18. Az együttléteket – segítő sorstársakkal – Tegzes Katalin SA nővér vezeti (kato.tegzes@gmail.com), 06/30-462-9272).

EMLÉKMISE

Szent Charles de Foucauld (Károly testvér) halálának 108. évfordulójára emlékezünk a 2024. december 1-jén, vasárnap 19 órakor kezdődő szentmisén. Előtte, 18 órától csendes szentségimádás lesz. Helyszín: Egyetemi (Kisboldogasszony-) templom (Budapest V., Egyetem tér/Papnövelde u.). Szeretettel hívunk és várunk! Jézus Kistestvérei és a Názáret Közösség tagjai. www.jezuskistestverei.hu, www.nazaret.hu

Wagner Viktória védőnőre, a Szociális Testvérek Társasága szerzetesére emlékezünk a Mennyei Atyához való hazatérésének 30. évfordulóján, december 5-én, csütörtökön 11-14 óra között. Szeretettel hívjuk mindazokat, akik személyesen, vagy a róla hallottak, látottak, olvasottak alapján ismerték és tisztelik Őt. 11 órakor koszorúzás a kiskunorozsmai temetőben (Szeged, Nyugati sor 7. Parcella, Szakasz, Sor, Sír: 8, 0, 2, 6). 11.45 óra: Wagner Viktória emléktáblájának megkoszorúzása, Szeged, Szent János tér 6. 12 órakor megemlékezés, agapé a Petőfi Sándor Művelődési Házban (Szeged, Negyvennyolcas u. 12.). Kérjük, részvételi szándékát jelezze: az info@mvszs.hu e-mail-címen, vagy a +36/20/212-1381-es telefonszámon. Magyar Védőnők Szakmai Szövetsége, Főti Plébánia. „Jó, hogy vagy!” – Életvédők Szövetsége, Szociális Testvérek Társasága, Nemzeti Örökség Intézete, Boldog Ceferino Intézet

HÁLAADÓ MISE

Családban marad címmel hálaadó szentmise és dicsőítő szentségimádás lesz Budapesten, a Terézvárosi Szent Család-templomban (Budapest VI., Szondi u. 67.) az egyházközségből elindult papi, szerzetesi és családosi hivatásokért, valamint a közösségből elindult különböző életutakért. A 18 órakor kezdődő szentmisét Babos Áron jelenlegi plébános atya és a korábban itt szolgáló atyák mutatják be az Eucharistia együttes zenei szolgálataival, továbbá a Trüffel Quartet és a közösséghez korábban kapcsolódó zenészek és előadók közreműködésével. Elhangzik a tíz évvel ezelőtt komponált és a Mátyás-templomban bemutatott „Mise Gitáron” misekompozíció. A szentmisét dicsőítő, hálaadó szentségimádás követi. Az alkalom végén lehetőség nyílik a személyes találkozásra, beszélgetésre. Az esemény minden érdeklődő számára nyitott. Mindenkit szeretettel várunk!

IMAEST

Advent Máriaival címmel elmélkedésekkel készülhetünk az ünnepre a budapesti Szent István király-bazilikában (Budapest V., Szent István tér) a decemberi vasárnapokon, a 18 órai szentmisék után. Témák: A Mennyebe felvett Szűzanya mint az Egyház reménycsillaga, A Széplőtelen Fogantatás, „Sion leánya – Jeruzsálem leánya”, Mária istenanya. Előadó: Kovács Zoltán helyettes plébános (budapest-szentistvánvárosi Szent István király-bazilika). Minden érdeklődőt szeretettel hívnak és várunk!

KONFERENCIABESZÉD-SOROZAT

Advent vasárnapjain (december 1-22. között) a keresztény reményről szóló konferenciabeszédeket tart Martos Levente Balázs esztergom-budapesti segédpüspök a pesti ferenceseknél, a Belvárosi (pesti) ferences templomban (Budapest V., Ferenciek tere 9.). 18 órakor gyertyagyújtás, vesperés. 18.30-tól szentmise, majd konferenciabeszéd. Témák: A fügefá reménye, A búzaszem reménye. A zarandok reménye. A pástörök reménye. Bővebb információ: pestiferences.ferences.eu

Főszerkesztő és felelős kiadó: Kuzmányi István
Lapszerkesztő: Baranyai Béla • **Lapszerkesztő-helyettes:** Körössi László
Szerkesztőség: Agónás Szonja, Bodnár Dániel, Gátas Judit, Horogszegi-Lenhart Erika, Hollósi Judit, Lambert Attila, Merényi Zita, Mészáros Ákos, Náduvart Dorottya, Pallós Tamás, Szalontai Anikó, Székács István, Thullner Zsuzsanna, Trautwein Éva, Vámosy Erzsébet
Olvasószerkesztő: Kodítek Bernadett
Korrektor: Szántó István • **Tördelés:** Kuzma Angéla
Szerkesztőség és kiadóhivatal: 1068 Budapest, Városligeti fásor 42.
Postacím: 1406 Budapest, Pf.: 100 • Tel.: +36/1-317-3933
www.ujember.hu • e-mail: mk@katolikus.hu

A SZENT ANGÉLA FERENCES ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS GIMNÁZIUM ÉS A
MAGYAR KURÍR SZERETETTEL MEGHÍVJA A

SZENT PILLANTÁSSAL

Fotókon a Magyar Katolikus Egyház tíz éve

CÍMŰ SAJTÓFOTÓ-KIÁLLÍTÁS
ÜNNEPÉLYES MEGNYITÓJÁRA.

A fényképek *Merényi Zita* és
Lambert Attila alkotásai.

IDŐPONT:

2024. DECEMBER 3.
KEDD, 10 ÓRA

HELYSZÍN:

SZENT ANGÉLA ISKOLA AULÁJA
(BP., II. KERÜLET, ADY ENDRE UTCA 3.)

FŐVÉDNÖK

ERDŐ PÉTER BÍBOROS, PRÍMÁS ÉS VERES ANDRÁS GYÓRI PÜSPÖK,
A MAGYAR KATOLIKUS PÜSPÖKI KONFERENCIA ELNÖKE

KÖSZÖNTŐT MOND

BERHIDAI PIUSZ OFM TARTOMÁNYFŐNÖK, FERENCES RENDTARTOMÁNY
SZALAI GÁBOR IGAZGATÓ, SZENT ANGÉLA FERENCES ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS GIMNÁZIUM
KUZMÁNYI ISTVÁN IGAZGATÓ-FŐSZERKESZTŐ, MAGYAR KURÍR

AZ ÜNNEPI ESEMÉNYEN ZENEI SZOLGÁLATOT AD

MAGNIFICAT ZENEKAR (DOLHAI ATTILA, VARGA MÓNIKA ÉS LAMBERT ATTILA), MELYE
BEKAPCSOLÓDIK AZ ISKOLA KÓRUSA

AZ IDŐSZAKI KIÁLLÍTÁS DÍJMENTESEN MEGTEKINTHETŐ

2024. DECEMBER 3-20. KÖZÖTT MUNKANAPOKON, 8-19 ÓRÁIG.

MAGYAR KURÍR
KATOLIKUS HÍRPORTÁL

TRADICIONÁLIS
HARANGOK ÖNTÉSE

GOMBOS MIKLÓS ÉS FIA, FERENC

Ref.: www.harangontes.hu

Cím: 2162 Órbottyán, Dózsa Gy. u. 3., Pf. 10.

Mobil: +36 30 948 9575 | +36 30 728 8161

Tel.: +36 28 360 170

E-mail:

gombosmi@harangontes.hu | info@harangontode.hu

KIÁLLÍTÁS

„Istennek Kintse Tárháza” címmel kiállítás tekinthető meg az esztergomi Bibliotheca ferences vonatkozású ritkaságaiból Esztergomban, az Esztergom Főszékesegyházi Könyvtárban (Esztergom, Pázmány Péter u. 2.). A kiállítást rendezte: Dobó Judit, Németh Boglárka, Ócsai Eszter.

MEGHÍVÓ

Bethlehem. Veled – Jézus Krisztus születésének története címmel karácsonyi színdarab lesz látható Vácón, december 8-án, vasárnap 19 órától a Madách Imre Művelődési Központban (Vác, Dr. Csányi László krt. 63.). Az előadás a Dramatizált Biblia színtársulat és a Trüffel Quartet vonósnyegyessel kiegészült Eucharistia együttes közös színpadi produkciója neves színészek és közkedvelt „szinkronhangok” közreműködésével. Minden érdeklődőt szeretettel hívnak és várunk! Bővebb információ: <https://dicsoitosziget.hu/>

Ó JÖJJ, Ó JÖJJ, ÜDVÖZÍTŐ!

A CECILIA EGYESÜLET EBBEN AZ
ESZTENDŐBEN ÚJRA MEGTARTJA
ADVENTI – KARÁCSONYVÁRÓ
KÖZÖS ÉNEKLÉSET.

ADVENT HARMADIK VASÁRNAPJÁN,
DECEMBER 15-ÉN
DÉLELTŐ 11 ÓRÁRA
VÁRJUK AZ ÉNEKESEKET
ÉS ÉNEKELNI SZERETŐ EMBEREKET
A BUDAPESTI SZENT ISTVÁN
BAZILIKA ELŐTTI LÉPCSŐHÖZ.

ÉNEKFÜZETET A HELYSZÍNE
ADUNK.

JÖJJÖN ÉS HOZZON MAGÁVAL
MÁSOKAT IS!

KONCERT

Zonta - Rotary – Lions adventi jótékonyági koncert lesz a veszprémi korai fejlesztési igénylő gyermekeknek segítő Bara-ház javára december 7-én, szombaton 19 órától a Pannon Egyetem Aulában (Veszprém, Egyetem utca 10.). Program: Mendelssohn Kamarazenekar hangversenye gyertyafényben, művészeti vezető: Kovács Péter. Közreműködik: a Magyar Rádió Gyermekkórusa, művészeti vezető: Dinyés Soma. A hangversenyt megnyitja: Porga Gyula, Veszprém város polgármestere. Adományokat szívesen fogadnak!

Az Esztergomi és a Központi Szemináriumok, a Concerto Budapest művészei közreműködésével közös adventi koncertet adnak a budapesti Egyetemi (Kisboldogasszony-)templomban (Budapest V., Papnövelde u. 8.) december 13-án, pénteken 19 órától. A belépés díjtalan. Adományokat szívesen fogadnak a Magyar Egyháziroldalmi Iskola javára. Mindenki érdeklődőt szeretettel várunk!

Előfizetés, terjesztés: +36/1-235-0484; +36/1-633-3132; terjesztes@ujember.hu
Előfizetés megrendeléséhez kérjük, vegye fel a kapcsolatot kollégáinkkal a fenti elérhetőségek valamelyikén.
Egyéni egypéldányos előfizetés belföldi negyedévre: 5460 Ft, fél évre: 10 920 Ft, egy évre: 21 840 Ft.
Magyar Kurír 10700732-68366180-51100005 (CIB Bank).
Könyvesbolt: 06/1-266-0845; konyvesbolt@ujember.hu
Médiaajánlat kérhető: 06/1-317-3933; hirdetes@ujember.hu
Közlemények, gyászjelentések, apróhirdetések feladása:
+36/1-317-3933; aprohirdetes@ujember.hu; <http://ujember.hu/aprohirdetes-feladasa/>

Hűség a rendi karizmához napjaink iskoláiban is

Konferencia a szerzetesi oktatás értékeiről

A Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola külföldi és hazai előadók részvételével szervezett konferenciát november 20-án A szerzetesi oktatás értékei és válaszai a 21. században címmel.

Hagyománnyá, de mindenképp szükségessé vált, hogy az oktatási intézményeket fenntartó szerzetesrendek hazai képviselői évente több alkalommal is találkozzanak, hogy közösen keressék az oktatás és nevelés mai kihívásaira adható válaszokat, megosztva tapasztalataikat, a jó gyakorlatokat, együttműködve szakmai vezetőkkel, politikai döntéshozókkal, a felsőoktatás képviselőivel. A Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskolán megtartott november 20-i konferencia a hagyomány és a korszerűség összeegyeztetéséről, az új utak kereséséről szólt.

A rendezvény vezető elnöke, moderátora, Gloviczki Zoltán, az Apor Vilmos Katolikus Főiskola rektora leszögezte: A szerzetesrendek az iskoláik fenntartásával, az oktatás-nevelés által küldetését teljesítik, minden korban figyelembe véve a személy és a közösség, a társadalom és a történelem valóságát.

Hortobágyi Cirill OSB pannonhalmi főapát a konferencia bevezetőjében emlékeztetett a hazai szerzetesrendek képviselőinek korábbi találkozóira. 2018 februárjában a Magyarországi Rendfőnökök Konferenciája és a Férfi Szerzeteseljárók Konferenciája elnökségei köznevelési munkacsoportot alapítottak, az együttműködés jegyében. Már az alapítás évében megszervezték az *Etikai kódex* műhelykonferenciát, amelyen huszonegy szerzetesi iskolafenntartó vett részt. A cél az volt, hogy a kódex adott esetben a közösségi értékek tisztázásakor irányelvként szolgálhasson a köznevelési intézmények számára.

2019-ben a szerzetesi, pedagógiai innováció témájában szerveztek konferenciát, majd az év novemberében a szerzetesi köznevelési stratégiáról volt szó az egyes rendek karizmájának figyelembevételével.

El is készült a stratégia ötvenoldalas keretdokumentuma, amely tizenhét területet ölel fel, a teljes ember nevelésétől kezdve a biztonságos iskola kialakításáig. A teljes anyagot a covidjárvány miatt csak online lehetett bemutatni és 2020-ban a pedagógusok képzéséről szóló tanácskozást is csak online lehetett megtartani. Idén novemberben már személyes jelenléttel folytatódhatott a közös gondolkodás. A pannonhalmi főapát bevezetőjében arról is beszélt, hogy az egyházmegyei és a szerzetesi fenntartású iskolákat összehasonlítva az utóbbiak sajátossága a rendalapító személyének figyelembevétele, az adott szerzetesközösség spiritualitása. Hortobágyi Cirill hozzátette: a szerzetesrendek „valahogy mindig is a frontvonalban voltak, amikor a kor kihívásaira kellett választ találni, ők mentek a határterületekre, szellemi értelemben is, s ha valami új, jó módszerre találtak, azt próbálták alkalmazni az intézményeikben”.

Sajátosság, hogy a szerzetesrendek mint fenntartók egyben üzemeltetők is. A főapát kifejtette: sok múlik az iskolákban a felnőtt emberek személyes jelenlétének minőségén; nemcsak korszerű ismeretekkel kell felvértezni a fiatalokat, hanem képessé kell tenni őket önmaguk legyőzésére, az erőfeszítésre, az önzetlen szolgálatra, a helyes megkülönböztetésre. Ehhez pedig hiteles példákra van szükség.

Nem mindegy, hogyan élünk, hogyan bánunk a környezetünkkel, embertársainkkal, képesek vagyunk-e feloldani életünk feszültségeit. A tudás szükséges, de nem elegendő, a helyes tudásból még nem következik helyes cselekvés. Szükség van erkölcsre, értékekre, spiritualitásra ahhoz, hogy rendben legyünk önmagunkkal, társainkkal, az egész világgal – mondta a pannonhalmi főapát.

A bevezetőt pódiumbeszélgetés követte az oktatás 21. századi fő kérdéseiről Orbán Balázs, a miniszterelnök politikai igazgatója, Juhász-Laczkó Albin OSB, a Pannonhalmi Bencés Gimnázium igazgatója, Valaczkó András, a Piarista Rend Magyar Tartomány Pasztorális-Pedagógiai Titkárságának vezetője részvételével. Rubovszky Rita, a Ciszterci Iskolai Főhatóság főigazgatója vezette a diskuszt, amelynek elején Juhász-Laczkó Albin OSB a közösség meghatározó jelentőségéről beszélt. Mint mondta, ennek hiánya

tálasa, akár az oktatási intézményeken kívülről, akár az azokon belülről érkező veszélyekkel szemben”. A politikai igazgató megerősítette, hogy a szerzetesi oktatás-nevelés a jövő, a jelenlegi kormányzat igyekszik ehhez minden támogatást megadni.

Valaczkó András több évtizede magyartanár, a Piarista Rend Magyar Tartomány Pasztorális-Pedagógiai

Beatrix Mayrhofer a Boldogasszony Iskolanővérek osztrák tartományfőnöknője

számtalan negatív kortörténet mélyebb oka.

Szent Benedek azt tanította, hogy a jó közösség „az erőseknek is szárnyakat ad, s a gyengéket sem riasztja vissza”; nélkülözhetetlen a rend (például az iskolában a csemetési rend, s más észszerű szabály); harmadrészt azt írta a rendalapító, hogy a novíciusoknak (ahogy a közoktatásban a diákoknak is) beszélni kell a kemény, nehéz dolgokról is. „Sőt, magunkat sem szabad megóvni a problémáktól, nem kerülhetjük ki az életet” – tette hozzá a bencés iskolaigazgató, aki arra a kérdésre, hogy mi van akkor, ha a tanári kar nem példamutató, azt válaszolta: már egy jól működő mikroközösség, két-három tanár is elég ahhoz, hogy mint mustármagból az élet, lélek fakadjon, „csak legyen bátorságuk vállalni önmagukat”.

Orbán Balázs kérdésre válaszolva kifejtette a *Kommentár* közéleti és kulturális folyóiratban (2023/4.) megjelent, oktatás-neveléssel kapcsolatban írt esszéjének főbb téziseit, többek között azt, hogy „az oktatás alapvetően konzervatív műfaj, mert feladata a generációk során megszerzett, megértelt és kirostált tudás átadása”; az iskolának a nemzeti kultúra mélyebb megértését és értékeit is közvetítenie kell. Minden oktatási rendszer egyben nemzeti intézmény is, így célja a nemzeti közösség megmaradásának és sikerének előmozdítása. Elfogadhatatlan, hogy az iskola a gender- és woke-ideológiák terjesztésének nyílt színterévé váljon, és fontos feladat „a gyermekek biztonságának garan-

Titkárságának vezetője felhívta a figyelmet arra, hogy napjaink fiatal tanárainak nem adatik meg az a kontinuitáspaszta, hogy rálásának egy korábbi tanárnemzedék know-how-jára, arra, hogy „ők hogyan csinálták”. Ezért indítottak a piaristák egy podcastorozatot, amelynek keretében tanárok osztják meg tapasztalataikat, s a jó gyakorlatokat. Hálózatot kell kiépítenünk, amelynek az a célja, hogy a tanárok egymástól tanulhassanak – mondta Valaczkó András.

A pódiumbeszélgetés során Juhász-Laczkó Albin megemlítette egy kezdeményezést, amelyet a bencés gimnáziumban vezettek be: a Jálics Ferenc-féle lelki gyakorlat lényegéből kiindulva hetente két alkalommal esténként tizenhárom percre elvonulnak a diákok a csendbe, hogy a jelenlétet tanulják – Istennel. A korunkra jellemző jövőképhiánnyal kapcsolatban a beszélgetésen elhangzott: a megoldás a mostban van, a jelenben rejlik az erő; a jelenlétre kell tanítani önmagunkat is. A jövő pedig az Úr.

A pódiumbeszélgetés után külföldi szerzetes és laikus előadók beszéltek az oktatás mai kihívásairól. Hűség a karizmához: kreatív válaszok a kortárs kihívásokra címmel a spanyol Carles Gil i Sauer piarista szerzetes, Európáért felelős generációs asszisztens elméleti megalapozást és távlatot adott a fő témához. Beatrix Mayrhofer SSND, a Boldogasszony

Az EMS-t megkereste a református egyház is, hogy segítségükkel körükben is megkezdődhesen a szemléletformáló munka.

A személyes kísérés napjainkban meglevenedő piarista örökségének a rendben világszerte elterjedt gyakorlatát mutatta be Guba András SP, a Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola Innováció és Hálózatok Intézetének vezetője. Isten küldetésének éli meg, ahogy a rend hazai képviselőinek ez irányú lépései és a piarista ifjúsági szinódus 2019-es nagy világtalálkozóján a fiatalok konkrét kérései egybeérték: a meghallgatás és kísérés napjainkban egyházi szolgálatként jelenik meg, jól definiált keretben, szakmai alapon, a pedagógiai rendszer részeként is, a lendületet adó Lélek erejével – mondta Guba András.

Andrásfalvy János SDB szalézi tartományfőnök Don Bosco „megelőző módszerét” ismertette, valamint bemutatta annak hazai gyakorlatát és a helyi adottságoknak megfelelő, sokrétű kibontakozását a szaléziai kazincbarcikai intézményeiben. Holczinger Ferenc SJ, a miskolci Fényi Gyula Jezsuita Gimnázium, Kollégium és Óvoda (Jezsu) vezetője és Rivasz-Tóth Kinga, a Jezsu igazgatóhelyettese az intézmény „lelkiségi alapú nevelési programjának” gyümölcseiről, a kihívásokról, a teljes (másokért élő) ember neveléséről, az ezzel kapcsolatos jó gyakorlatokról beszélt. Többek között arról, hogyan építik be az önreflexió (examen) gyakorlatát a diákok mindennapjaiba.

Mit jelent számomra szerzetesi iskolában tanárnak lenni? – erre a kérdésre válaszolt a konferencián három laikus, családosi tanúságtevő: Tóth Balázs és Lőrincz Tamás a székesfehérvári Ciszterci Szent István Gimnáziumból, valamint Perczel Tamás a Budai Ciszterci Szent Imre Gimnáziumból. Személyes hangvételű vallomásaik közös mottója egy idézet volt David Steindl-Rast osztrák születésű amerikai bencés szerzetestől: „Az a laikus, aki tudatosan törekszik arra, hogy folyamatosan a jelenben éljen, valójában szerzetes.”

Perczel Tamás előadásában többek között a miskolci jezsuita gimnáziumtól átvett jó gyakorlatról a Parázs csoport küldetéséről beszélt. A budai Parázs középiskolás tagjai (immár több mint ötvenen) kortárs segítőként hitelet megújulást hoztak az iskolába, lelki alkalmakat szerveznek adventben vagy nagybőjtben, sőt komplett délelőtti foglalkozásokat is vezetnek.

A következőkben Gáll Zsófia és Füle Gábor, a Magyarországi Szerzeteseljárók Konferenciájának Irodája munkatársai mutatták be a Zarándoktábor projektet, amelynek keretében egyhetes szervezett zarándoklatokra jelentkezhetnek felső tagozatos és középiskolás diákok csoportjai, és az érdeklődőknek zarándoktáborvezető-képzést is tartanak.

Zsodi Viktor SP piarista tartományfőnök, a Férfi Szerzeteseljárók Konferenciájának elnöke a konferencia végén az összegzésben felhívta a figyelmet Ferenc pápa több megnyilatkozására a neveléssel és az önmeléssel kapcsolatban, s külön a nemrég zárult püspöki szinódus záródokumentumára, amely a tanárképzés kulcsfontosságát és a katolikus oktatás-nevelés prófétai szerepét is hangsúlyozza. Zsodi Viktor megállapította, hogy a magyar szerzetesi köznevelés szemléletében és gyakorlatában is a szinodalitás útján jár, összhangban a Világegyház vezető törekvéseivel.

HÍREK KÉPEKBEN

• A Kalocsa-Kecskeméti Főegyház-megye Ifjúsági Bizottsága november 16-án rendezte meg szokásos őszi ifjúsági rendezvényét, a KEFIR-t. Az idei esemény mottója „Miénk az ég!” volt. A ködös időben a főegyházmegye több településéről kilencven fiatal érkezett Kiskunfélegyházára, a Szent Benedek PG Két Tanítási Nyelvű Technikum és Kollégium csarnokába.

• Bálint Sándor (1904–1980) néprajzkutató, egyetemi tanár (akinek boldoggáavatási eljárása már folyamatban van) november 21-én felkerült az embermentők listájára a budapesti Holokauszt Emlékközpont honlapján. Ortutay Gyula politikus (1910–1978) zsidó származású felesége, Kemény Zsuzsanna 1944-ben hónapokig Bálint Sándor segítségével és Bálint Sándor feleségének irataival rejtőzködött Budapesten, a Szent Szív Társaság (Sacré Coeur) Sophianum Leánygimnázium és Rendházban.

• A tavalyi győztes jogán idén az egri szeminaristák – az Egri Érseki Pánevvelő Intézet és a Redemptoris Mater Egyházmegyei Missziós Szeminárium – rendezhették meg a kispapok országos focibajnokságát. A november 15. és 17. között a Kemény Ferenc Sportcsarnokban tartott futballkupa győztese a nyíregyházi csapat lett.

Isten szava minden napra
2025-ben is

Megjelent a Magyar Kurír Új Ember Kiadványok sorozatának legújabb kötete, az Isten szava minden napra 2025. Vincenzo Paglia érsek, a Sant'Egidio spirituális felelősének szentírási olvasmányokhoz írt elmélkedései kaptak helyet a Magyar Kurír és a közösség együttműködésében létrejött könyvben.

A szerző így ír a könyv előszavában: „Az Isten szava minden napra 2025-ös kötetének borítóján látható ikon az asszonyokat ábrázolja, akik a sírhoz mennek, hogy végső kegyeletet gyakoroljanak az iránt a különleges mester iránt, akit három éven át szerettek, követtek és segítettek. Miután hallatlan erőszak végzett vele, most ott fekszik egy újonnan kivájt sírban, amelyet nehéz kő zár le. Ám az asszonyok nem képek elszakadni tőle. Íme, úgy látjuk őket, mint akik zarándokként keresik föl Jézust még holtában is. Micsoda leckét adnak nekünk, akik, még mint feltámadottat is csak ímmel-ámmal követjük őt!

Amikor kezünkbe vesszük ezt a kötetet, akkor az ikonon látható asszonyok nyomába szegődünk. Igen, mert kinyitni és olvasni a Szentírást annyira, mint találkozni az Úrral, aki úgy szól hozzánk, ahogyan ezekhez az asszonyokhoz szólt, amikor a sírhoz értek, és a két angyal hangját hallották: Feltámadt a halálból, előtettek meg

Galileába. Ott viszontlátjátok. (Mt 28,7) Vigasztalni mentek, és vigasztalást nyertek; végső búcsút akartak venni, és új küldetést kaptak. Ettől a pillanattól kezdve nemcsak az ő történetük, hanem az egész emberiség történelme is megváltozott.

Az Isten szava minden napra 2025 összefonódik a szentévvél... Feltétlenül el kell indulni a lelki újjászületés útján, hogy a társadalmak növekedjenek emberségben, szeretetben és testvériségben. Ferenc pápa hangsúlyozza: a reménynek – ahhoz, hogy szilárd legyen, és ne csak üres kívánság maradjon – a szeretetre, az egyének és a népek közötti új és kreatívabb közelségre kell épülnie. Egyrészt mindnyájunknak azon kell fáradoznunk, hogy megfékezzük az emberek és a népek között újraeledő erőszakot. Másrészt sürgősen erősíteniük kell azt a tevőleges szellemiséget, amelyben képesek vagyunk közel maradni a legszegényebbekhez – csoportok vagy egész országok –, és szorosabbra fűzni a testvéri köteleket mindenki között.”

Vincenzo Paglia Isten szava minden napra 2025 című kötete megvásárolható az Új Ember könyvesboltban (Budapest V. kerület, Ferenciek tere 7–8. Nyitvatartás: hétfőtől péntekig: 9–18 óráig), vagy megrendelhető az Új Ember online könyv-áruházban.

„Tárjátok ki a szíveteket!”

Elindult a Katolikus Karitás adventi adománygyűjtő programja

Hivatalosan is elindult a Katolikus Karitás „Tárjátok ki a szíveteket!” segélyprogramja november 24-én, a Szent István-bazilika előtti téren felállított betlehennél. A nyitórendezvényen Écsy Gábor országos igazgató mellett olyan rangos vendégek osztották meg gondolataikat és buzdítottak mindenkit nagylelkű adakozásra, mint Dolhai Attila és Losonczi Dávid.

A rendezvényt Écsy Gábor, a Katolikus Karitás országos igazgatója nyitotta meg. Felvázolta, hogy a programnak kettős célja van: egyrészt hogy belopják az ünnepet a rászoruló életébe is, másrészt hogy jótékonyra ösztönözzenek. Sokféle megpróbáltatás éri a legelesettebbeket, ezért a szervezet is sokféle jótékonyági megmozdulást szervez a téli időszakban országszerte. Az igazgató beszédében hangsúlyozta:

Fontos, hogy figyelmünket a szomszédainkra és az egyedül élőkre irányítsuk, és konkrét segítséget nyújtsunk. Adakozni nyitott szemmel és kitárt szívvel érdemes. A folyamatos tartósélelmiszer-gyűjtés mellett olyan látványos megmozdulásokat szervez a Karitás a karácsonyi időszakban, mint az „Egymillió csillag a szegényekért” szolidaritási nap, mely során gyertyát oszтанak adomány fejében. A program másik kiemelt eleme az „Angyalbatyu akció”, melynek keretében bárki készíthet személyre szabott ajándékosomagokat nehéz sorsú gyermekek számára, és egészen december közepéig leadhatja az országos gyűjtőpontok egyikén. Emellett nagyszabású karácsonyi koncertet szerveznek a

bazilikában, a rászoruló gyermekek megsegítésére.

A meghívott vendégek között volt Dolhai Attila Jászai Mari-díjas színész, érdemes művész, musicalénekes, aki a december 11-i karácsonyi koncert főszereplője lesz. Ő elmond-

ta: „Szülőként mindig különösen fontos volt számomra, hogy megtanítsam a gyermekeimnek az ajándékozás örömét. Hihetetlen, hogy van, akinek nélkülöznie kell az ajándékot is. Hiszem, hogy ha összefogunk, mint ahogy mi tettük Miklósa Erika,

Molnár Levente és Vadász Dániel operaénekesekkel, a Pannonia Sacra Gyermekkarral és a Kamara Akusztik Szimfonikus Zenekarral, sok mindenkinek emlékeztető ünnepet teremthetünk koncertünkkel.” A fellépők és közreműködők a koncert teljes bevételével a Karitás segélyprogramját támogatják.

Losonczi Dávid világbajnok és olimpiai 5. helyezett birkózó elsősorban angyalbatyu-ajándékosomag készítésére biztat mindenkit: „Gyermekeként alig vártam a karácsonyt, és szeretném, ha minden gyerek átélhetné azt az izgalmat és boldogságot, amit az ajándékok kibontása jelent. Bármilyen ajándékosomagot is készítenek, legyen az játék, ruha, tartós élelmiszer vagy az otthon elfekvőben lévő apróság –, valakinek a világot jelentheti.”

A rendezvény nyitó- és záróadalokat Molnár Levente és Vadász Dániel operaénekesekkel, a Pannonia Sacra Gyermekkarral és a Kamara Akusztik Szimfonikus Zenekarral, sok mindenkinek emlékeztető ünnepet teremthetünk koncertünkkel.” A fellépők és közreműködők a koncert teljes bevételével a Karitás segélyprogramját támogatják.

los Angyalbatyu-dal vol. A Katolikus Karitás karácsonyi adománygyűjtési programjához többféle módon lehet csatlakozni:

– A 1356-os adományvonalon egy hívással 500 forinttal támogathatják a Karitás munkáját.

– Online adományozással bármilyen összeggel hozzájárulhatnak a karácsonyi segélyprogramhoz és a Karitás évközi tevékenységeihez. Részletek a www.karitasz.hu oldalon.

– Az egyházmegyei karitászközpontokon és a meghirdetett gyűjtőpontokon keresztül egy-egy helyi program is támogatható tárgyi vagy pénzdalománnyal (Bankszámlaszám: Raiffeisen Bank 12011148-00124534-00100008)

Lehetőségeik szerint csatlakozzanak a Karitás adventi összefogásához, buzdítsák ismerőseiket, vigyék híret, hogy a korábbinál is több rászoruló családhoz juthasson el a segítség!

Forrás: Katolikus Karitás
Fotó: Vermes Tibor